

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia economică,
industrii și servicii
Nr.XX/91/29.05.2012

Comisia pentru buget, finanțe,
activitate bancară și piață de
capital
Nr.XXII/305/2012

RAPORT COMUN

**asupra proiectului de lege privind energia electrică și organizarea și
funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei**

Comisia economică, industrii și servicii și Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital au fost sesizate cu adresa nr.L147/2012 pentru dezbateră în fond a *proiectului de lege privind energia electrică și organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei*.

Dezbaterile au avut loc în ședința din data de 29 mai 2012, în prezența majorității membrilor celor două comisii.

Proiectul de lege are ca obiect stabilirea cadrului de reglementare pentru desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în vederea utilizării optime a resurselor primare de energie în condițiile de accesibilitate, disponibilitate și suportabilitate și cu respectarea normelor de siguranță, calitate și protecție a mediului.

Proiectul de lege asigură transpunerea în legislația națională a actului normativ comunitar din cadrul Pachetului Legislativ 3 – Energie – adoptat de Uniunea Europeană în anul 2009, respectiv *Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei și de abrogare a Directivei nr.2003/54/CE*.

Principalele aspecte vizate de prezentul proiect sunt: alegerea modelului “operator de sistem independent” (ISO), renunțarea la tarifele reglementate pentru consumatorii finali și dezvoltarea pieței concurențiale de energie electrică, independența autorității de reglementare, protecția consumatorilor de energie electrică precum și siguranța aprovizionării cu energie electrică.

Menționăm că există avizul favorabil al Consiliului Legislativ, al Consiliului Concurenței și al Consiliului Economic și Social.

În urma dezbaterilor, membrii celor două comisii au hotărât, cu majoritate de voturi, întocmirea unui **raport comun de admitere, cu amendamente**, care se regăsesc în **anexa** la raport.

Prin amendamentele propuse se realizează în principal, următoarele:

- se elimină din textul legii articolele 7- 14 care se referă la organizarea și funcționarea ANRE, care au fost preluate în *proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr.13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004* și pentru care Senatul este Cameră decizională.

-se completează textul cu prevederi prin care se reglementează sectorul gazelor naturale, realizându-se astfel reglementarea unitară a energiei electrice și a gazelor naturale.

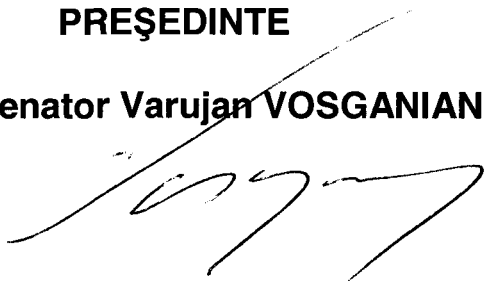
Față de cele prezentate, propunem plenului Senatului pentru dezbateră și adoptare **raportul comun și proiectul de lege**.

Prin natura reglementărilor sale proiectul de lege face parte din categoria legilor **organice** și urmează a fi adoptat potrivit dispozițiilor art.76 alin.(1) din Constituția României.

Senatul este prima Cameră sesizată.

PREȘEDINTE

Senator Varujan VOSGANIAN

PREȘEDINTE

Senator Ovidiu MARIAN

**Amendamente Admise
la proiectul de lege privind energia electrică și organizarea și funcționarea Autorității Naționale
de Reglementare în Domeniul Energiei**

(L 147/2012)

(Camera decizională pentru amendamente este Camera Deputaților)

Nr. crt.	Text proiect de lege	Amendamente	Obs.
1.	<p>Titlul legii Lege privind energia electrica si organizarea si funcționarea Autorității Naționale de Reglementare in Domeniul Energiei</p>	<p>Titlul legii Legea energiei electrice si a gazelor naturale</p>	
2.	<p align="center">—</p>	<p>Titlul I Energia electrica</p>	
3.	<p>Art. 7 Autoritatea de Reglementare (1) Autoritatea Naționala de Reglementare în Domeniul Energiei - ANRE este organizată și funcționează ca autoritate administrativă autonomă cu personalitate juridică și patrimoniu propriu, având ca obiect de activitate elaborarea, stabilirea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementari obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, precum și a gazelor naturale, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.</p> <p>(2) ANRE își desfășoară activitatea în baza regulamentului propriu de organizare si funcționare si are dreptul sa înființeze structuri teritoriale fără personalitate juridică necesare desfășurării obiectului de activitate.</p>	<p>Art. 7 Autoritatea de Reglementare (1) Autoritatea Naționala de Reglementare în Domeniul Energiei - ANRE este organizată și funcționează ca autoritate administrativă autonomă, de specialitate, independenta, autofinanțată, cu personalitate juridică.</p> <p>(2) Organizarea, functionarea, competențele și atribuțiile ANRE sunt stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice</p>	<p>Amendamente propuse de Dl. Senator Varujan Vosganian</p>

	<p>(3) ANRE întocmește și publica, pe pagina proprie de website până la 31 iulie a fiecărui an, raportul de activitate privind îndeplinirea atribuțiilor și competențelor stabilite de prezenta lege, pe care îl transmite Parlamentului, Guvernului și Președintelui României, Agenției de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER și Comisiei Europene.</p> <p>(4) ANRE întocmește anual bugetul propriu de venituri și cheltuieli, în conformitate cu normele metodologice în vigoare, care se avizează de Comisia pentru buget, finanțe și banci din Camera Deputaților a Parlamentului României și se aproba prin ordin ANRE.</p> <p>(5) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANRE se realizează integral din venituri proprii.</p> <p>(6) Veniturile proprii ale ANRE provin din:</p> <p>a) tarife pentru acordarea, respectiv modificarea de licențe, autorizații și atestate persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale;</p> <p>b) contribuții anuale percepute operatorilor economici reglementați din sectorul energiei și al gazelor naturale;</p> <p>c) subvenții, donații și fonduri din programe de cercetare precum și orice alte fonduri acordate de Uniunea Europeană sau organizații internaționale</p> <p>(7) Tarifele și contribuțiile prevăzute la alin. (6) lit. a) și b) se stabilesc de ANRE pentru fiecare tip de activitate, pe baza unei metode de calcul, astfel încât, pe de o parte, să se asigure suficiente resurse financiare pentru desfășurarea activității ANRE în condițiile legii, iar, pe de altă parte, să se țină seama de minimizarea costurilor la consumatorii finali de energie electrică și gaze naturale.</p> <p>(8) Soldurile anuale rezultate din execuția bugetului de venituri și cheltuieli al ANRE rămân la dispoziția acesteia și se folosesc în anul următor.</p>	<p>nr.13/2007 și Legii gazelor nr.351/2004 , publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.337, din 18 mai 2007, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>(3)-Se elimină</p> <p>(4)-Se elimină</p> <p>(5)-Se elimină</p> <p>(6)-Se elimină</p> <p>(7)-Se elimină</p> <p>(8)Se elimină</p>	
--	--	--	--

	(9) Execuția bugetului de venituri si cheltuieli este supusa controlului si auditului Curții de Conturi a României.	(9) Se elimină	
4.	<p>Art. 8 Conducerea ANRE</p> <p>(1) ANRE este condusă de un președinte și un vicepreședinte numiți de președintele României, în condițiile art. 9 alin. (3) și (4), pe o perioadă de 6 ani, candidații fiind propuși de guvern.</p> <p>(2) Mandatul președintelui ANRE și al vicepreședintelui ANRE poate fi reînnoit o singură dată.</p> <p>(3) Președintele ANRE asigură coordonarea procesului de elaborare și de implementare a reglementarilor din domeniul de competență al ANRE și este ordonator principal de credite.</p> <p>(4) Președintele are următoarele atribuții principale:</p> <p>a) aprobă regulamentul de organizare și funcționare, structura organizatorică și bugetul ANRE care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I;</p> <p>b) aprobă tarifele și contribuțiile anuale prevăzute la art. 7 alin. (6) care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I;</p> <p>c) reprezintă ANRE în relațiile cu terții și face parte din Consiliul autorităților de reglementare al Agenției de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER, înființată conform Regulamentului(CE) nr. 713/2009 al Parlamentului European și al Consiliului European;</p> <p>d) aprobă criteriile de evaluare a performanțelor profesionale, în condițiile art.7 din Anexa VIII la Legea-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice nr. 284/2010, cu modificările ulterioare;</p> <p>e) aprobă încheierea, modificarea, suspendarea și încetarea contractelor individuale de muncă ale salariaților ANRE în condițiile legii;</p> <p>f) stabilește atribuțiile și competențele vicepreședintelui, ale personalului, precum și atribuțiile specifice fiecărui compartiment din cadrul ANRE;</p>	<p>Art. 8 Conducerea ANRE - Se elimină</p>	<p>Amendamente propuse de Dl. Senator Varujan Vosganian</p>

	<p>g) aprobă deplasările în țară și în străinătate ale personalului ANRE;</p> <p>h) aprobă regulamentul privind utilizarea, întreținerea și închirierea, în condițiile legii, a locuințelor de serviciu din patrimoniul propriu;</p> <p>i) orice alte atribuții care îi revin potrivit legii.</p> <p>(5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (4), președintele ANRE emite ordine, decizii și avize.</p> <p>(6) În absența președintelui, atribuțiile președintelui se exercită de vicepreședinte.</p>		
5.	<p>Art. 9 Comitetul de reglementare al ANRE</p> <p>(1) Pentru aprobarea reglementărilor în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale se constituie un comitet de reglementare format din președinte, vicepreședinte și 5 consilieri de reglementare din cadrul personalului ANRE.</p> <p>(2) Trei dintre cei 5 consilieri de reglementare din Comitetul de reglementare sunt numiți pe o perioadă de 7 ani, la propunerea președintelui ANRE., iar doi dintre aceștia pe o perioadă de 5 ani, la propunerea ministrului de resort.</p> <p>(3) Numirea membrilor Comitetului de Reglementare se realizează de președintele României după audierea candidaților în Comisia pentru industrii și servicii din Camera Deputaților, respectiv în Comisia economică, industrii și servicii din cadrul Senatului.</p> <p>(4) La numirea în funcție, membrii Comitetului de reglementare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>a) să fie cetățeni români, cu domiciliul stabil în România;</p> <p>b) să aibă vârsta minimă de 35 de ani ;</p> <p>c) să aibă capacitate deplină de exercițiu; să aibă studii superioare, atestate cu diplomă universitară obținută în condițiile legii într-unul din domeniile tehnic, economic sau juridic ;</p> <p>d) să aibă experiența profesională relevantă de minim 5</p>	<p>Art. 9 Comitetul de reglementare al ANRE - Se elimină</p>	<p>Amendamente propuse de Dl. Senator Varujan Vosganian</p>

<p>ani in sectorul energiei electrice, al gazelor naturale, al mediului de afaceri sau in activitatea de reglementare, astfel încât sa asigure independenta si imparțialitate in luarea deciziilor.</p> <p>(5)În exercitarea mandatului, membrii Comitetului de reglementare îndeplinesc următoarele condiții:</p> <p>a)nu pot fi deputați sau senatori;</p> <p>b)acționează în mod independent de orice interes al participanților la piața de energie electrică sau cea de gaze naturale, nu solicită și nu acceptă instrucțiuni directe din partea vreunei entități publice sau private în îndeplinirea atribuțiilor de reglementare care le revin, nu desfășoară activități cu caracter lucrativ în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale, cu excepția celor cu caracter didactic de instruire profesională, nu dețin acțiuni sau părți sociale și nu pot avea calitatea de membru în organele de conducere la societăți comerciale cu obiect de activitate în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale sau în orice alte domenii care se află în competența ANRE, în condițiile legii.</p> <p>(6) Comitetul de reglementare își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat prin decizie a președintelui ANRE.</p> <p>(7) Mandatul membrilor Comitetului de reglementare poate fi reînnoit o singură dată.</p> <p>(8) Cerința prevăzută la alin.(5) lit.b) nu aduce atingere unei cooperări strânse cu alte autorități naționale competente sau orientărilor de politică generală elaborate de Guvern care nu au legătură cu atribuțiile de reglementare prevăzute de legislația în vigoare.</p> <p>(9) Mandatul unui membru al comitetului de reglementare încetează în următoarele situații:</p> <p>a) la expirarea duratei;</p> <p>b) prin demisie;</p> <p>c) prin deces;</p> <p>d) prin imposibilitate de exercitare a mandatului, constând într-o indisponibilitate mai lungă de 90 de zile consecutive;</p>		
---	--	--

	<p>e) prin revocare de către Președintele României ca urmare a nerespectării prevederilor alin. (5) și pentru condamnare penală, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă.</p> <p>(10) Membrii Comitetului de reglementare au dreptul să conteste la Curtea de Apel București decizia de revocare din funcție ca urmare a nerespectării prevederilor alin. (5). în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.</p> <p>(11) În cazul încetării mandatului înainte de termen, se procedează la numirea unei alte persoane pentru funcția vacantă pe durata rămasă din mandat, cu respectarea cerințelor de numire prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(12) Membrii Comitetului de Reglementare ale căror mandate au încetat prin expirarea duratei, rămân în funcție până la numirea următorilor membri.</p>		
<p>6.</p>	<p>Art. 10 Reglementări ANRE</p> <p>(1) Ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la:</p> <p>a) acordarea /modificarea/ suspendarea/refuzul ori retragerea de licențe sau autorizații;</p> <p>b) aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate și/sau a metodologiilor de calcul ale acestora;</p> <p>c) aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului și pieței de energie electrică și gaze naturale;</p> <p>d) aprobarea/avizarea documentelor elaborate de operatorii economici reglementați conform prevederilor legale în vigoare;</p> <p>e) atestarea/autorizarea operatorilor economici și a persoanelor fizice care desfășoară activități specifice în sectorul energiei electrice și gazelor naturale;</p> <p>f) aprobarea altor reglementări prevăzute de legislația în vigoare.</p> <p>(2) Ordinele și deciziile prevăzute la alin.(1) lit.a)-d) însoțite de instrumentele de motivare, întocmite cu</p>	<p>Art. 10 Reglementări ANRE - Se elimină</p>	<p>Amendamente propuse de Dl. Senator Varujan Vosganian</p>

	<p>respectarea prevederilor legale in vigoare, se dezbat în mod obligatoriu în Comitetul de Reglementare și se adoptă cu votul majorității membrilor acestuia; cворumul ședințelor Comitetului de reglementare se considera îndeplinit daca sunt prezenți cel puțin patru membri ai acestuia.</p> <p>(3) Ordinele ANRE se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p> <p>(4) Ordinele si deciziile ANRE pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de Apel București, în condițiile legii.</p> <p>(5) Ordinele si deciziile prevăzute la alin. (1) sunt obligatorii pentru părți până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive si irevocabile contrare.</p> <p>(6) În cazul în care ordinele si deciziile ANRE conțin informații sensibile comercial, ANRE este obligată să păstreze confidențialitatea la publicarea acestora.</p>		
7.	<p>Art. 11 Consiliul Consultativ al ANRE</p> <p>(1) În îndeplinirea atribuțiilor sale și. fără a se aduce atingere competențelor de luare a deciziilor de către acesta, Comitetul de reglementare al ANRE este asistat de un consiliu consultativ format din 11 membri, numiți pe o perioada de patru ani prin decizie a primului-ministru, din care:</p> <p>a) 2 membri din partea direcției de specialitate din ministerul de resort;</p> <p>b) 2 membri din partea asociațiilor patronale din domeniul energiei electrice și gazelor naturale;</p> <p>c) 2 membri din partea organizațiilor sindicale ale salariaților din domeniul energiei electrice și gazelor naturale;</p> <p>d) un membru din partea asociațiilor din administrația publică locală;</p> <p>e) 2 membri din partea organizațiilor profesionale din domeniul energiei electrice și gazelor naturale;</p> <p>f) 2 membri din partea asociațiilor consumatorilor de energie electrică si gaze naturale.</p> <p>(2) Membrii consiliului consultativ sunt persoane cu studii</p>	<p>Art. 11 Consiliul Consultativ al ANRE - Se elimină</p>	<p>Amendamente propuse de Dl. Senator Varujan Vosganian</p>

	<p>superioare, atestate cu diploma obținută în condițiile legii și experiența profesională relevantă de minim 8 ani în unul dintre domeniile tehnic, economic sau juridic.</p> <p>(3) Consiliul consultativ își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat prin decizie ANRE.</p> <p>(4) Consiliul consultativ asigură armonizarea intereselor operatorilor economici din sectorul energiei electrice și al gazelor naturale cu cele ale consumatorilor, evaluează impactul reglementărilor ANRE asupra funcționării piețelor de energie electrică și de gaze naturale și poate formula opinii cu privire la principalele aspecte ale reglementărilor emise sau propuse a fi emise de ANRE, care nu au caracter obligatoriu pentru membrii Comitetului de reglementare.</p>		
8.	<p>ART. 12 Angajarea și salarizarea personalului ANRE Personalul este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu reglementările legale în vigoare. Cerințele prevăzute la art. 9 alin. (5) sunt aplicabile întregului personal al ANRE.</p> <p>(1) Numărul maxim de posturi din ANRE este de 275.</p> <p>(3) Salarizarea personalului ANRE, precum și acordarea celorlalte drepturi, se face în conformitate cu Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările ulterioare, în baza grilei de salarizare din Anexa I. Cap.III. lit.B) la Legea-cadru.</p> <p>(4) Salariile de bază ale președintelui și vicepreședintelui ANRE, respectiv ale consilierilor de reglementare ai ANRE, sunt stabilite la nivelul salariilor de bază ale președintelui, vicepreședintelui, respectiv consilierilor de concurență ai Consiliului Concurenței, conform grilei de salarizare din Anexa I. Cap.IV, lit.B) din Legea-cadru nr. 284/2010.</p> <p>(5) Personalul ANRE, inclusiv membrii Comitetului de reglementare păstrează confidențialitatea tuturor informațiilor obținute în cursul sau ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu în cadrul ANRE, neputând să adopte, în nume personal, nici o poziție publică, în probleme care țin de competențele și atribuțiile ANRE.</p>	<p>ART. 12 Angajarea și salarizarea personalului ANRE - Se elimină</p>	<p>Amendamente propuse de Dl. Senator Varujan Vosganian</p>

	<p>(6) Personalul ANRE precum și membrii Comitetului de reglementare beneficiază de spor de confidențialitate de până 15% din salariul de bază.</p> <p>(7) Obligația de păstrare a confidențialității prevăzută la alin.(5) se aplică și membrilor Consiliului Consultativ.</p>		
<p>9.</p>	<p>Art. 13 Obiectivele generale ale ANRE in sectorul energiei electrice În îndeplinirea atribuțiilor și competențelor de reglementare prevăzute la art. 14, ANRE ia toate măsurile rezonabile în cooperare strânsă, după caz, cu alte autorități naționale competente, inclusiv cu Consiliul Concurenței, și fara a aduce atingere competențelor acestora, în vederea realizării următoarelor obiective generale:</p> <p>a) promovarea unei piețe interne europene de energie electrică sigură, competitivă și durabilă din punct de vedere al mediului și a unei deschideri efective a acesteia în beneficiul tuturor clienților și furnizorilor din Uniunea Europeană, precum și garantarea condițiilor adecvate pentru funcționarea eficientă și sigură a rețelelor de energie electrică, având în vedere obiectivele pe termen lung;</p> <p>b) dezvoltarea piețelor regionale competitive și funcționale, integrate în piața internă europeană de energie electrică;</p> <p>c) eliminarea restricțiilor privind comerțul transfrontalier pentru a satisface cererea de energie electrică și a îmbunătăți integrarea pieței naționale in piața internă europeană de energie electrică;</p> <p>d) dezvoltarea sistemului energetic național sigur, fiabil și eficient, orientat către consumator, care să permită promovarea eficienței energetice și integrarea surselor regenerabile de energie precum și a producției distribuite atât în rețeaua electrică de transport, cât și în rețeaua electrică de distribuție;</p> <p>e) facilitarea accesului la rețea pentru capacitățile noi de producție, în special prin eliminarea obstacolelor care împiedică accesul noilor participanți la piață sau utilizarea</p>	<p>Art. 13 Obiectivele generale ale ANRE in sectorul energiei electrice - Se elimină</p>	<p>Amendamente propuse de DI. Senator Varujan Vosganian</p>

	<p>surselor regenerabile de energie;</p> <p>f) asigurarea acordării de stimulente operatorilor de rețea și celorlalți utilizatori ai rețelelor electrice pentru a crește eficiența funcționării sistemelor de transport și distribuție a energiei electrice și pentru a accelera integrarea în piață;</p> <p>g) protecția consumatorului, prin asigurarea unei piețe concurențiale eficiente, prin sprijinirea clienților vulnerabili, prin impunerea unor standarde de calitate a serviciului de furnizare a energiei electrice, prin facilitarea accesului clienților finali la datele proprii de consum necesare în procesul de schimbare a furnizorului de energie electrică precum și prin informarea cât mai corectă și completă a consumatorilor.</p>		
10	<p>Art. 14 Atribuțiile și competențele ANRE (1) ANRE este abilitată cu următoarele atribuții și competențe în sectorul energiei electrice:</p> <p>a) acordă, modifică, suspendă sau retrage autorizațiile și licențele pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice, inclusiv pentru producătorii de energie termică produsă în cogenerare;</p> <p>b) elaborează și aprobă metodologiile de calcul a tarifelor și prețurilor reglementate;</p> <p>c) aprobă tarifele reglementate pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice, pentru serviciul de sistem precum și tarifele de racordare la rețelele de transport și distribuție, în conformitate cu prevederile metodologiilor de stabilire a tarifelor;</p> <p>d) stabilește, în condițiile prevederilor art. 29, prețurile reglementate aplicabile clienților prevăzuți la art. 62 alin.(1), precum și criteriile și regulile pentru stabilirea tarifelor aplicate de furnizorii de ultimă instanță și publică anual recomandări cu privire la conformitatea acestora cu obligațiile de serviciu public pe care le aduce la cunoștință Consiliului Concurenței, dacă este cazul;</p> <p>e) aprobă, în condițiile prevederilor art. 29, prețurile reglementate de vânzare-cumpărare a energiei electrice și</p>	<p>Art. 14 Atribuțiile și competențele ANRE - Se elimină</p>	<p>Amendamente propuse de Dl. Senator Varujan Vosganian</p>

<p>cantitățile de energie electrică din contractele încheiate între producători și furnizorii clienților prevăzuți la art. 62 alin.(1) care optează pentru prețurile reglementate prevăzute la lit. d);</p> <p>f) aprobă prețurile reglementate de vânzare-cumpărare a energiei termice produse în cogenerare de înaltă eficiență ce beneficiază de scheme de sprijin instituite la nivel național precum și prețurile pentru energia termică produsă în centrale de cogenerare, destinată sistemului de alimentare centralizată cu energie termică - SACET;</p> <p>g) stabilește contractele-cadru de furnizare și cele de vânzare-cumpărare de energie electrică pe piața reglementată, contractele-cadru privind, transportul, serviciul de sistem și distribuția energiei electrice, precum și pe cele de vânzare-cumpărare a energiei termice produse în cogenerare dintre producători și furnizorii de energie termică;</p> <p>h) aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector, inclusiv standarde de performanță pentru serviciile de transport, distribuție și furnizare a energiei electrice;</p> <p>i) aprobă condițiile privind accesul la capacitățile de interconexiune transfrontaliere, inclusiv procedurile de alocare a acestora și de management al congestiilor;</p> <p>j) exercită controlul cu privire la respectarea de către operatorii economici din sectorul energiei electrice a reglementărilor emise, a obligațiilor prevăzute de legislația națională și de legislația Uniunii Europene în domeniu, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni eficiente, proporționale și cu efect de descurajare în cazul nerespectării acestora;</p> <p>k) stabilește, în condițiile legii, procedura de soluționare pe cale administrativ-jurisdicțională a neînțelegerilor precontractuale și soluționează neînțelegerile legate de încheierea contractelor dintre operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice, a contractelor de racordare la rețea și a celor de vânzare-cumpărare a energiei termice produse în</p>		
---	--	--

<p>cogenerare, precum și neînțelegerile apărute la încheierea actelor adiționale prin care se preiau prevederi ca urmare a apariției unor modificări legislative;</p> <p>l) soluționează, în condițiile legii, pe cale administrativ-jurisdicțională plângerile împotriva operatorului de transport și de sistem și a operatorilor de distribuție referitoare la obligațiile care le revin potrivit dispozițiilor prezentei legi precum și divergențele dintre operatorul de transport și sistem și proprietarul rețelei de transport, în baza unei proceduri proprii;</p> <p>m) elaborează regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniu;</p> <p>n) aprobă regulamentul pentru autorizarea electricienilor, respectiv regulamentul pentru atestarea operatorilor economici, care proiectează, execută și verifică instalații electrice, inclusiv instalații de utilizare a energiei electrice;</p> <p>o) sesizează Consiliul Concurenței cu privire la abuzul de poziție dominantă pe piață și la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență, ori de câte ori există suspiciuni privind nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparentă;</p> <p>p) creează și gestionează o bază de date la nivel național, necesară desfășurării activității sale și pentru furnizarea de informații altor autorități în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului energiei electrice, precum și în legătură cu activitatea comerțului transfrontalier cu energie electrică;</p> <p>q) aprobă regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public;</p> <p>r) publică rapoarte anuale asupra activității proprii și rezultatelor activității de monitorizare desfășurate conform legii;</p> <p>s) acordă atestate operatorilor economici și acordă autorizații pentru electricienii care proiectează, execută lucrări în instalațiile electrice;</p> <p>ș) monitorizează funcționarea pieței de energie electrică în vederea evaluării nivelului de eficiență, transparentă și</p>		
---	--	--

<p>concurență al acesteia, a continuității în alimentare, pe bază de reglementări proprii și elaborează rapoarte anuale privind activitatea desfășurată, problemele sesizate, soluțiile aplicate și rezultatele obținute;</p> <p>t) aprobă regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, cu respectarea libertății contractuale în materie de contracte de furnizare întreruptibilă, precum și în materie de contracte pe termen lung, cu condiția ca acestea să fie compatibile cu dreptul și politicile Uniunii Europene;</p> <p>ț) asigură prin reglementările emise accesul eficient și prompt al clienților la datele privind consumul acestora în vederea facilitării schimbării furnizorului de energie electrică;</p> <p>u) ia măsuri prin care asigură că nu se realizează subvenții încrucișate între activitățile de transport, distribuție și furnizare a energiei electrice și respectiv între energia electrică și energia termică în cazul cogenerării;</p> <p>v) aprobă planurile de investiții și planul multianual de dezvoltare a rețelei de transport, elaborate de către operatorul de transport și de sistem;</p> <p>w) respectă și pune în aplicare toate deciziile relevante, cu forță juridică obligatorie ale Agenției de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER și Comisiei Europene; deciziile Comisiei Europene emise conform art. 39 para. 8 din Directiva 2009/72/CE se pun în aplicare în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a acesteia;</p> <p>x) aprobă reglementările în domeniul promovării producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, al promovării cogenerării de înaltă eficiență și al promovării eficienței energetice la clienții finali și monitorizează modul de aplicare a acestora de către operatorii din sectorul energiei electrice, precum și eficiența sistemelor de promovare în îndeplinirea obiectivelor propuse. În conformitate cu legislația specifică;</p> <p>y) desfășoară investigații cu privire la funcționarea piețelor energiei electrice și decide și impune orice măsuri proporționale necesare pentru promovarea unei concurențe efective și pentru asigurarea unei funcționări</p>		
--	--	--

<p>corespunzătoare a pieței. După caz, autoritatea competentă are, de asemenea, competența de a coopera cu Consiliul Concurenței și cu autoritățile de reglementare a pieței financiare sau cu Comisia Europeană în desfășurarea de investigații în domeniul dreptului concurenței;</p> <p>z) deține drepturi corespunzătoare pentru desfășurarea de investigații și competențele aferente în legătură cu soluționarea litigiilor care au ca obiect sau sunt în legătură cu operatorul de transport și de sistem, operatorii de distribuție sau metodologiile de calcul a tarifelor aferente activităților de transport și distribuție, emise de ANRE.</p> <p>aa) efectuează inspecții, inclusiv inspecții neanunțate la sediul proprietarului rețelei de transport.</p> <p>(2) Reglementările tehnice care stabilesc cerințele tehnice minime de proiectare și funcționare pentru racordarea la rețeaua de transport a instalațiilor de producere, a rețelelor de distribuție, a echipamentelor clienților conectate direct, a circuitelor interne și a liniilor directe se notifică Comisiei Europene în conformitate cu prevederile Directivei 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, transpusă în dreptul intern prin HG nr. 1016/2004.</p> <p>(3) Activitatea de monitorizare realizată de ANRE se referă în principal la:</p> <p>a) respectarea regulilor de management și alocare a capacității de interconexiune de către participanții la piață, în cooperare cu autoritățile de reglementare din statele cu care Sistemul electroenergetic național este interconectat și cu Agenția de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER;</p> <p>b) managementul congestiilor în Sistemul electroenergetic național, inclusiv pe capacitățile de interconexiune;</p> <p>c) planul de dezvoltare al rețelei de transport pe 10 ani, precum și planurile de investiții ale operatorului de transport și sistem;</p>		
---	--	--

<p>d) durata de realizare a racordărilor la rețeaua de transport și distribuție de către operatorii implicați și durata de reconectare după reparațiile planificate și după întreruperile neplanificate;</p> <p>e) publicarea de către operatorul de transport și de sistem și de către operatorul de distribuție a informațiilor adecvate privind capacitățile de interconexiune, utilizarea rețelei și capacitatea alocată, cu respectarea confidențialității informațiilor comerciale specifice;</p> <p>f) separarea efectivă a situațiilor contabile, conform art. 20 alin. (2) lit. b). pentru a asigura evitarea subvențiilor încrucișate între activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice;</p> <p>g) termenii, condițiile și tarifele pentru conectarea unor noi utilizatori de energie electrică, pentru a garanta că acestea sunt obiective, transparente și nediscriminatorii, în special având în vedere costurile și beneficiile diverselor tehnologii privind sursele regenerabile de energie, producerea distribuită și producerea energiei termice în cogenerare;</p> <p>h) modalitățile în care operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție își îndeplinesc obligațiile prevăzute în prezența legei, inclusiv modul în care operatorul de transport și de sistem cooperează cu proprietarul rețelei de transport precum și cu operatorii de transport și de sistem din Uniunea Europeană și din țările terțe:</p> <p>i) modul de utilizare a veniturilor rezultate din gestionarea congestiilor percepute de către operatorul de transport și de sistem în conformitate cu articolul 16 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 714/2009;</p> <p>j) nivelul de transparență, inclusiv transparența prețurilor pe piața angro de energie electrică, precum și nivelul de concurență privind funcționarea pieței de energie electrică, inclusiv existența unor practici anticoncurențiale care limitează libertatea contractuală;</p> <p>k) aplicarea măsurilor de salvagardare prevăzute la art. 31;</p> <p>l) accesul eficient și prompt al clienților la datele privind consumul acestora în vederea facilitării schimbării</p>		
---	--	--

<p>furnizorului de energie electrică;</p> <p>m) realizarea investițiilor în capacități de producere în raport cu siguranța în alimentare;</p> <p>(4) Rapoartele prevăzute la alin.(1) lit. ș) trebuie să cuprindă și informații privind:</p> <p>a) nivelul de siguranță în funcționare a rețelelor electrice;</p> <p>b) prognoza balanței dintre resursele și consumul de energie electrică pentru următorii 5 ani;</p> <p>c) planificarea punerii în funcțiune de noi capacități de producție;</p> <p>d) starea tehnică și nivelul de mentenanță al rețelelor electrice;</p> <p>e) măsurile întreprinse pentru acoperirea vârfului de consum și pentru acoperirea deficitelor de energie;</p> <p>f) estimarea evoluției siguranței alimentării cu energie electrică pentru o perioadă cuprinsă între 5 și 15 ani de la data întocmirii raportului;</p> <p>g) planurile, proiectele sau intențiile de investiții, pe cel puțin 5 ani calendaristici, ale operatorului de transport și de sistem și cele ale oricăror altor operatori, despre care au cunoștință, privind punerea în funcțiune a unei capacități de interconexiune transfrontalieră;</p> <p>h) gradul și eficiența deschiderii piețelor și a concurenței la nivelul piețelor angro și cu amănuntul, inclusiv în ceea ce privește piețele centralizate de energie electrică;</p> <p>i) prețurile pentru clienții casnici, inclusiv sistemele de plată anticipată, costurile referitoare la schimbarea furnizorului, tarifele de conectare, executarea serviciilor de întreținere și tarifele percepute pentru acestea, plângerile înaintate de clienții casnici, precum și orice denaturare sau restricționare a concurenței;</p> <p>(5) La elaborarea secțiunii d în raport referitoare la proiectele de investiții în capacități de interconexiune prevăzute la alin. (4) lit. g) se iau în considerare următoarele elemente:</p> <p>a) principiile managementului congestiilor prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2003 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie</p>		
---	--	--

<p>electrică;</p> <p>b)capacitățile de transport al energiei electrice, existente și planificate, cu evaluarea planurilor de investiții raportat la planul Uniunii Europene de dezvoltare a rețelei menționat la art. 8 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (CE) nr.714/2009, însoțită de recomandări de modificare a acestora, dacă este cazul;</p> <p>c)prognoza producției pe tipuri de resurse, a furnizării, a schimburilor transfrontaliere și a consumului intern de energie electrică cu luarea în considerare a măsurilor de gestionare a cererii;</p> <p>d)obiectivele regionale, naționale și europene de dezvoltare durabilă;</p> <p>(6) Rapoartele prevăzute la alin. (1) lit. ș) se prezintă Parlamentului. Guvernului și Președintelui României, Consiliului Concurenței, Agenției de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER precum și Comisiei Europene și se publică pe site-ul propriu al ANRE, până la data de 31 iulie, cu respectarea confidențialității informațiilor sensibile comercial. Informațiile prevăzute la alin. (4), lit a)-g) sunt raportate și publicate la fiecare doi ani.</p> <p>(7)Pentru informarea Comisiei Europene, ANRE elaborează și transmite Parlamentului, Guvernului și Președintelui României precum și ministerului de resort un raport cu privire la măsurile adoptate pentru asigurarea serviciului universal și îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, inclusiv cele privind protecția consumatorului și protecția mediului și efectul posibil al acestora asupra concurenței la nivel național și internațional, indiferent dacă acestea necesită sau nu o derogare de la prevederile Directivei 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE.</p> <p>(8)La fiecare 2 ani de la elaborarea primului raport prevăzut la alin. (7), acesta se reactualizează având în vedere schimbările intervenite indiferent dacă acestea necesită sau nu o derogare de la prevederile Directivei 2009/72/CE.</p>		
--	--	--

<p>(9) În îndeplinirea atribuțiilor sale și fără a se aduce atingere competențelor sale de luare a deciziilor în activitatea de reglementare. ANRE colaborează cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor. Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, cu ministerele și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau locale interesate, cu asociațiile consumatorilor de energie electrică și gaze naturale, cu operatori economici specializați care prestează servicii pentru sectorul energiei electrice și gazelor naturale, cu asociațiile profesionale din domeniul energiei electrice și gazelor naturale, cu asociațiile patronale și sindicale, inclusiv prin schimburi reciproce de informații.</p> <p>(10) ANRE are dreptul să solicite toate informațiile și documentele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale legale de la operatorii economici din domeniul său de activitate, inclusiv evidentele contabile ale acestora, justificări pentru orice refuz de a acorda acces terților la rețea, precum și orice informații privind măsurile necesare pentru întărirea rețelei sau în legătură cu soluționarea unor plângeri.</p> <p>(11) ANRE colaborează cu autoritățile de reglementare ale statelor din regiune, inclusiv prin acorduri de cooperare, cu Agenția de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER și Comisia Europeană pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pieței regionale, a regulilor privind schimburile transfrontaliere de energie electrică și a celor privind gestionarea și alocarea capacităților de interconexiune, fără a aduce atingere atribuțiilor și competențelor acestora.</p> <p>(12) În îndeplinirea atribuțiilor sale și fără a se aduce atingere competențelor acesteia de luare a deciziilor în activitatea de reglementare, ANRE organizează consultări publice în oricare dintre situațiile prevăzute explicit în prezenta lege sau ori de câte ori apreciază că este necesar și, în toate cazurile, înainte de a adopta reglementări sau măsuri care pot avea repercusiuni</p>		
--	--	--

	<p>importante asupra funcționării pieței de energie electrică sau de gaze naturale, oferindu-se astfel părților interesate posibilitatea de a formula opinii și a transmite observații asupra măsurilor propuse.</p> <p>(13) ANRE exercită atribuțiile și competențele prevăzute de prezenta lege, fără a aduce atingere prevederilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și nici competențelor Consiliului Concurenței în aplicarea acestei legi, respectiv în aplicarea art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene".</p> <p>(14) Procedura de desfășurare a consultărilor publice se stabilește de ANRE printr-un regulament propriu, cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare, iar rezultatele procesului de consultare se publică pe pagina de website a ANRE.</p> <p>(15) Procedurile prevăzute la alin.(1) lit. k) și l) sunt proceduri administrativ-jurisdicționale, facultative și gratuite și nu împiedică liberul acces la instanța de judecată.</p>		
11	<p>Art.17 Categoriile de autorizații și licențe (1).... (2) Autoritatea competentă emite licențe pentru: a) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice; b) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei termice în cogenerare; c) prestarea serviciului de transport al energiei electrice; d) prestarea serviciului de sistem; e) prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;</p> <p>f) organizarea și administrarea piețelor centralizate – se acordă o singură licență pentru operatorul pieței de energie electrică și una pentru operatorul pieței de echilibrare;</p>	<p>La art.17 alin.(2) lit.f) se modifică astfel:</p> <p>f) organizarea și administrarea piețelor centralizate - se acordă licențe pentru operatorii pieței de energie electrică și una pentru operatorul pieței de echilibrare; Autor: Dl. sen. Ovidiu Bota</p>	<p>Impunerea prin lege a unei singure licențe de administrare a piețelor de energie introduce un monopol legal de stat în domeniul pieței interne <i>en gros</i> de energie electrică. Prevederea nu este prevăzută de directivele europene și este în contradicție atât cu prevederile</p>

	g) activitatea de furnizare a energiei electrice	<p>europene in domeniul liberei circulatii a bunurilor si serviciilor, cat si cele ale concurentei. Se incalca dreptul operatorilor statelor membre de a presta servicii pe teritoriul altui stat membru in baza pasaportului european de servicii.</p> <p>- Propunerea actuala este vadit anti-constitutională (ingradind libera initiativa), anti-concurentiala si contrara principiilor legislatiei europene.</p> <p>- Existenta a cel putin doi operatori de piata, in conditii de concurenta, dintre care cel putin unul nu este de stat, este benefica pentru beneficiarii directi ai acestor servicii (producatori, furnizori, traderi), reducand costurile, eliminand subventiile si taxele (inclusiv a celor de</p>
--	--	--

			<p>la nivelul populatiei) precum si costurile suportate de catre stat, scutindu-l pe acesta de implicare financiara. Totodata va creste direct gradul de transparent, calitatea produselor si instrumentelor tranzactionale si implicit va reduce treptat pana la eliminare influenta mecanismelor clientelare.</p> <p>- Asigurarea liberului acces la gestionarea pietelor centralizate de energie electrica va conduce la reducerea semnificativa a perioadei de integrare in piata europeana in scopul punerii in practica a normelor europene privind cooperarea regionala si la nivel european.</p>
12	Art. 51 Distributia energiei electrice	Art. 51 Distributia energiei electrice	
	Alin. (8). – In cazul în care cheltuielile prevăzute la alin (7) sunt suportate de către client, capacitățile energetice	Alin. (8). – In cazul în care cheltuielile prevăzute la alin (7) sunt suportate de către	Accesul clientului la rețeaua electrică de

	rezultate pot fi preluate cu justa despăgubire de către operatorul de distribuție.	client, capacitățile energetice rezultate vor fi preluate de către operatorul de distribuție cu despăgubire conform unei metodologii aprobate de ANRE în 60 de zile de la data adoptării prezentei legi. Autor: Dl. sen. Valentin Calcan	interes public nu trebuie să fie discriminatoriu.
13.	Art. 103 Intrarea în vigoare (1) Dispozițiile art. 39 intra în vigoare la data de 3 martie 2013. (2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă: a) Legea energiei electrice nr. 13/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 23 ianuarie 2007, cu modificările și completările ulterioare; 	(1) Nemodificat (2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă a) Legea energiei electrice nr.13/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 23 ianuarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art.7-11. 	
14.		Titlul II Gazele naturale	Amendamente proapse de domnul senator Dan Radu Rusanu
15.		Cap. I Dispoziții generale	
16.		Art.1 Domeniul de reglementare (1) Prezenta Lege stabilește cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților privind producția, transportul, distribuția, furnizarea și înmagazinarea gazelor naturale, modalitățile de organizare și funcționare a sectorului gazelor naturale, de acces pe piață, precum și criteriile și procedurile aplicabile pentru acordarea de autorizații și/sau licențe în	

		<p>sectorul gazelor naturale.</p> <p>(2) Prevederile prezentei legi se aplică într-un mod nediscriminatoriu și pentru biogaz, gaz obținut din biomasă sau alte tipuri de gaze, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic ca acestea să fie injectate sau transportate prin sistemele de transport/distribuție a gazelor naturale și prin conductele de alimentare din amonte și să fie utilizate în instalații de utilizare, în deplină siguranță.</p>	
17.		<p>Art.2 Obiectivele legii</p> <p>Activitățile în sectorul gazelor naturale trebuie să se desfășoare pentru realizarea următoarelor obiective de bază:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) asigurarea dezvoltării durabile a economiei naționale; b) asigurarea continuității și a siguranței în alimentarea cu gaze naturale a clienților; c) protejarea intereselor legitime ale clienților finali de gaze naturale; d) promovarea, stimularea și asigurarea concurenței pe piața de gaze naturale; e) armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene în domeniu, cu respectarea principiului subsidiarității; f) transparența prețurilor și a tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale; g) dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficiență economică și protecție a mediului; h) promovarea producerii și utilizării surselor noi și regenerabile de gaze; i) asigurarea accesului nediscriminatoriu la sursele de gaze naturale; j) asigurarea măsurilor de securitate în 	

		<p>vederea prevenirii și combaterii actelor de terorism și sabotaj asupra infrastructurii sectorului gazelor naturale;</p> <p>k) dezvoltarea interconectărilor sistemelor de transport al gazelor naturale cu sistemele similare din țările vecine și cu alte infrastructuri de transport și integrarea Sistemului național de transport al gazelor naturale în Rețeaua Europeană de Transport și sistem de Gaze naturale – ENTSO-G;</p> <p>l) asigurarea condițiilor necesare pentru buna funcționare a pieței gazelor naturale și pentru integrarea pieței naționale în piața internă europeană a gazelor naturale;</p> <p>m) asigurarea accesului nediscriminatoriu al terților la conductele de alimentare din amonte, depozitele de înmagazinare, sistemele de transport, sistemele de distribuție a gazelor naturale precum și la instalațiile GNL;</p> <p>n) asigurarea funcționării instalațiilor tehnologice de suprafață din câmpurile de producție, a depozitelor de înmagazinare, a sistemelor de transport și de distribuție a gazelor naturale, în condiții de siguranță și eficiență;</p> <p>o) asigurarea capacității de înmagazinare a gazelor naturale pentru nevoile curente și pentru cele care contribuie la securitatea energetică a țării.</p>	
18.		<p>Art.3</p> <p>Înțelesul unor termeni și expresii</p> <p>În sensul prezentei Legi, următorii termeni și expresii se definesc după cum urmează:</p> <p>1.acces la conductele de alimentare din amonte - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client</p>	

		<p>eligibil de a utiliza conductele de alimentare din amonte, mai puțin partea utilizată în procesele de producție a gazelor naturale, respectiv în punctul în care gazele naturale îndeplinesc condițiile tehnice de calitate pentru a putea fi comercializate;</p> <p>2.acces la sistemul de distribuție - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza sistemul de distribuție;</p> <p>3.acces la sistemul de înmagazinare - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza sistemul de înmagazinare subterană;</p> <p>4.acces la sistemul de transport - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza sistemul de transport;</p> <p>5.acces la terminalul GNL – dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza terminalul GNL;</p> <p>6.activități conexe – activități complementare celor de producție, transport, distribuție, înmagazinare a gazelor naturale, ce sunt desfășurate de către operatorul licențiat, conform condițiilor de valabilitate ale licențelor de operare a sistemelor respective;</p> <p>7.aparat de utilizare - parte componentă a instalației de utilizare a gazelor naturale, destinat să consume gaze naturale ca și combustibil sau ca materie primă, cu îndeplinirea condițiilor legale pentru funcționare;</p> <p>8.autorizație/licență - actul administrativ individual emis de ANRE, acordat unei persoane fizice sau juridice, pentru exercitarea</p>	
--	--	---	--

		<p>unui drept și executarea unor obligații;</p> <p>9.autoritate competentă - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei – ANRE, care este organizată și funcționează în conformitate cu prevederile Legii;</p> <p>10.aviz tehnic - documentul emis în urma analizei unei documentații tehnice, care atestă respectarea condițiilor impuse de legislația în vigoare;</p> <p>11.biogaz – amestec de gaze de origine biogenă produs prin procese de fermentație, gazeificare sau piroliză a unor substanțe organice;</p> <p>12.biometan - biogaz adus la parametrii de calitate pentru a putea fi utilizat în rețelele de transport și distribuție în amestec cu gazele naturale;</p> <p>13.bunuri proprietate a terților - elemente componente ale sistemelor de transport sau ale sistemelor de distribuție, utilizate de către operatorii licențiați pentru realizarea serviciilor de transport sau de distribuție, bunuri neincluse în patrimoniul acestora;</p> <p>14.capacitate - fluxul maxim, exprimat în unitate de volum pe unitate de timp sau în unitate de energie pe unitate de timp, la care are dreptul utilizatorul rețelei în conformitate cu prevederile contractuale;</p> <p>15.capacitate contractată - capacitatea pe care operatorul sistemului a alocat-o unui utilizator printr-un contract;</p> <p>16.capacitate disponibilă - partea din capacitatea tehnică care nu este alocată și este încă disponibilă pentru sistem în momentul respectiv;</p> <p>17.capacitate fermă – capacitatea garantată contractual ca fiind neîntreruptibilă de către</p>	
--	--	---	--

		<p>operatorul sistemului;</p> <p>18.capacitate întreruptibilă – capacitatea care poate fi întreruptă de operatorul sistemului în conformitate cu condițiile prevăzute în contractul cu utilizatorul rețelei sau prin reglementările specifice;</p> <p>19.capacitate neutilizată - capacitatea fermă pe care a achiziționat-o un utilizator al rețelei în baza unui contract dar pe care utilizatorul nu a nominalizat-o până la termenul limită specificat în contract;</p> <p>20.capacitate tehnică - capacitatea fermă maximă pe care o poate oferi operatorul sistemului unui utilizator, luând în considerare integritatea sistemului respectiv și cerințele de exploatare a acestuia;</p> <p>21.client - clientul angro, clientul final de gaze naturale sau un operator economic din sectorul gazelor naturale care cumpără gaze naturale;</p> <p>22.client angro - persoană fizică sau juridică, alta decât un operator de transport și de sistem sau un operator de distribuție, care cumpără gaze naturale în scopul revânzării în interiorul sau în afara sistemului în care este stabilită;</p> <p>23.client casnic - clientul care cumpără gaze naturale pentru consumul casnic propriu;</p> <p>24.client eligibil - clientul care este liber să cumpere gaze naturale de la un furnizor ales de acesta;</p> <p>25.client final - clientul care cumpără gaze naturale pentru uz propriu;</p> <p>26.client industrial – clientul final noncasnic al cărui consum anual de gaze naturale estimat la locul de consum, în baza tipului și debitelor aparatelor de utilizare a gazelor instalate este de cel puțin 450.000 MWh; fac excepție centralele în cogenerare de înaltă eficiență cu</p>	
--	--	---	--

		<p>o putere instalată mai mare de 10 MW, care produc energie termică destinată SACET, care sunt considerate clienți industriali, indiferent de nivelul consumului lor;</p> <p>27.client industrial nou - clientul industrial care se racordează pentru prima oară la un sistem; nu se consideră clienți industriali noi acei clienți care sunt succesorii în drepturi - universali, cu titlu universal și/sau cu titlu particular - ai unor clienți finali care au sau care au avut o instalație de racordare la un sistem de distribuție sau de transport al gazelor naturale, sau la o conductă de alimentare din amonte;</p> <p>28.client noncasnic - clientul care cumpără gaze naturale ce nu sunt destinate consumului casnic propriu;</p> <p>29. client vulnerabil – clientul final aparținând unei categorii de clienți casnici care, din motive de varsta, sanatate sau venituri reduse se afla in risc de marginalizare sociala si care, pentru prevenirea acestui risc beneficiaza de masuri de protectie sociala de natura financiara si alte facilitati. Masurile de protectie sociala, precum si criteriile de eligibilitate pentru acestea se stabilesc prin acte normative;</p> <p>30.client întreruptibil - client final care poate contribui decisiv la menținerea funcționării în deplină siguranță a Sistemului național de transport al gazelor naturale și a sistemelor de distribuție, prin reducerea consumului, până la oprire și care are obligația încheierii unui contract pentru prestarea serviciilor întreruptibile; obligațiile, drepturile, condițiile de contractare, de reducere sau de oprire se stabilesc de ANRE și ministerul de resort printr-un regulament specific;</p>	
--	--	---	--

		<p>31.cod - colecție de reglementări cu caracter tehnic și/sau comercial, elaborate sau aprobate de către ANRE, prin care se stabilesc reguli și proceduri pentru operatorii economici din sectorul gazelor naturale;</p> <p>32. conductă de alimentare din amonte - ansamblul format din conducte, instalațiile, echipamentele și dotările aferente, prin care se asigură transportul gazelor naturale, delimitat de robinetul de secționare la ieșirea din instalația de condiționare sau, în lipsa acesteia, de la punctul în care gazele naturale îndeplinesc condițiile tehnice de calitate pentru a putea fi comercializate, aparținând producătorului de gaze naturale și sistemul de transport, sistemul de distribuție, un terminal GNL sau clientul final;</p> <p>33.conductă de transport – ansamblul format din conducte, inclusiv instalațiile, echipamentele și dotările aferente, care funcționează în principal în regim de înaltă presiune, prin care se asigură transportul gazelor naturale între punctele de preluare din conductele de alimentare din amonte, din conductele de interconectare, punctele de preluare din import sau din terminalele GNL, până la punctele de predare la operatorii de distribuție, la clienții finali sau în conductele de interconectare;</p> <p>34.conductă de interconectare - conductă de transport care traversează sau trece peste o frontieră dintre două state membre ale Uniunii Europene pentru unicul scop al conectării sistemelor de transport ale acestor state; conductele de interconectare cu statele ce nu sunt membre ale Uniunii Europene sunt supuse prevederilor acordurilor cu aceste</p>	
--	--	---	--

		<p>state;</p> <p>35.consum tehnologic – cantitatea de gaze naturale certificată de ANRM sau ANRE, după caz, necesară a fi consumată de către un operator economic pentru asigurarea parametrilor tehnologici necesari desfășurării activității de producție, transport, înmagazinare sau distribuție a gazelor naturale,;</p> <p>36.contract de furnizare a gazelor naturale - un contract de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, care exclude un instrument de finanțare din domeniul gazelor naturale;</p> <p>38.depozit de înmagazinare subterană - spațiul din scoarța terestră având calități naturale sau dobândite ca urmare a unor operațiuni petroliere sau activități miniere anterioare, proprii pentru injectarea, depozitarea și extragerea unor volume de gaze naturale, aflat în proprietatea publică a statului;</p> <p>39.deținerea controlului - orice drepturi, contracte sau orice alte elemente care, fiecare în parte ori luate împreună și ținând seama de circumstanțele de fapt sau de drept, conferă posibilitatea de a exercita o influență determinantă asupra unei întreprinderi, în special prin:</p> <p>(a) drepturi de proprietate sau de folosință asupra totalității ori a unei părți din activele unei întreprinderi;</p> <p>(b) drepturi sau contracte care conferă o influență determinantă asupra structurii întreprinderii, votului sau deciziilor organelor de conducere ale unei întreprinderi;</p> <p>40.dispecerizare - activitatea specifică de echilibrare permanentă și operativă, la nivelul sistemelor, a cantităților de gaze naturale intrate și, respectiv, ieșite, la parametrii</p>	
--	--	--	--

		<p>rezultați din obligațiile de livrare, precum și luarea măsurilor de limitare a efectelor situațiilor excepționale, cum ar fi: temperaturi foarte scăzute, calamități naturale, avarii majore și altele asemenea, prin folosirea de mijloace specifice;</p> <p>41.distribuția gazelor naturale - activitatea de vehiculare a gazelor naturale printr-un sistem de conducte de distribuție, pentru a fi furnizate clienților, dar neincluzând furnizarea;</p> <p>42.durata de funcționare - intervalul de timp în care un obiectiv din sectorul gazelor naturale realizează scopul pentru care a fost construit în condiții de siguranță și de eficiență economică conform reglementărilor în vigoare;</p> <p>43.furnizarea gazelor naturale - activitatea comercială de vânzare a gazelor naturale, inclusiv GNL, către clienți;</p> <p>44.furnizor - persoană fizică sau juridică, care realizează activitatea de furnizare a gazelor naturale;</p> <p>45.furnizor de ultimă instanță - furnizorul desemnat de autoritatea competentă pentru a presta serviciul de furnizare în condiții specifice reglementate;</p> <p>46.gaz natural comprimat pentru vehicule (GNCV) - gazul natural stocat în recipiente sub presiune, prin comprimare, în scopul utilizării drept combustibil pentru vehicule cu motoare termice;</p> <p>47.gaz natural lichefiat (GNL) - gazul natural care, în urma unor procese specifice, este adus în stare lichidă și stocat în recipiente speciale;</p> <p>48.gaze naturale - gazele libere din zăcămintele de gaz metan, gazele dizolvate în țiței, cele din câmpul de gaze asociat</p>	
--	--	---	--

		<p>zăcămintelor de țiței, precum și gazele rezultate din extracția sau separarea hidrocarburilor lichide;</p> <p>49.gaze petroliere lichefiate (GPL) – fracții de hidrocarburi ușoare derivate din procesele de rafinare, din instalațiile de stabilizare a țițeiului și din procesarea gazelor naturale, care sunt în mod normal lichefiate, prin creșterea presiunii sau scăderea temperaturii, pentru a fi transportate sau depozitate, având o presiune de vapori care nu o depășește pe cea admisă pentru propanul comercial, compuse predominant din următoarele hidrocarburi, singure sau în amestec: propan, propenă (propilenă), butan (n-butan și/sau izo-butan) și butene (butilene), inclusiv butadiene;</p> <p>50.Informație sensibilă comercial –informație a cărei divulgare ar putea restrânge, împiedica sau denatura concurența pe piața de gaze naturale și/sau ar conduce la producerea de prejudicii participanților la piață;</p> <p>51.infrastructură nouă - infrastructură care nu a fost finalizată până la data de 4 august 2003;</p> <p>52.instalație tehnologică de suprafață aferentă producției de gaze naturale – ansamblul format din aparatele, accesoriile și conductele, inclusiv cele din amonte, utilizate pentru producția și vehicularea gazelor naturale;</p> <p>53.instalație de înmagazinare - instalația utilizată pentru înmagazinarea gazelor naturale și care este deținută și/sau exploatată de un operator de înmagazinare, inclusiv instalațiile GNL utilizate pentru stocare, dar excluzând partea utilizată pentru activitățile de producție, precum și instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și de sistem în vederea îndeplinirii atribuțiilor lor;</p>	
--	--	--	--

		<p>54. instalație de utilizare - ansamblul de conducte, aparate și accesorii, inclusiv focarul și coșul de evacuare a gazelor arse, situat după stația/postul de reglare a presiunii și măsurare a debitului, după caz, cu excepția aparatului de măsurare a debitului, care face parte din sistemul de distribuție;</p> <p>55. instrument financiar derivat pe gaze naturale - instrument financiar derivat pe mărfuri, astfel cum sunt aceste tipuri de instrumente financiare explicitate în reglementările în vigoare privind piețele de instrumente financiare;</p> <p>56. înmagazinarea gazelor naturale - ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operatorul de înmagazinare pentru sau în legătură cu rezervarea capacității de înmagazinare în depozitele subterane și pentru injecția, depozitarea și extracția din aceste capacități a unor cantități determinate de gaze naturale;</p> <p>57. magistrală directă - conducta de transport de gaze naturale complementară sistemului interconectat;</p> <p>58. monopol natural în domeniul gazelor naturale - situație în care serviciile de transport, de înmagazinare/stocare sau de distribuție a gazelor naturale se asigură de către un singur operator pentru o zonă determinată;</p> <p>59. obiectiv din sectorul gazelor naturale – conductă de alimentare din amonte aferentă producției de gaze naturale, un sistem de transport, distribuție sau înmagazinare a gazelor naturale sau parte componentă a uneia dintre acestea pentru a căror realizare este necesară obținerea unei autorizații de</p>	
--	--	---	--

		<p>înființare sau de modificare;</p> <p>60.operator al terminalului GNL - persoana fizică sau juridică care realizează activitatea de lichefiere a gazelor naturale sau importul, descărcarea și regazeificarea GNL și răspunde de exploatarea unei instalații GNL;</p> <p>61.Operator al pieței de gaze naturale - persoana juridică care asigura organizarea și administrarea pietelor centralizate, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării angro de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung;</p> <p>62.operator conducte de alimentare din amonte - persoana fizică sau juridică care realizează activitatea de producție a gazelor naturale și răspunde de exploatarea, întreținerea și dacă este necesar, dezvoltarea conductelor de alimentare din amonte într-o anumită zonă;</p> <p>63.operator de distribuție - persoana fizică sau juridică care realizează activitatea de distribuție a gazelor naturale în una sau mai multe zone delimitate și răspunde de exploatarea, întreținerea și dezvoltarea sistemului în respectiva zonă și, după caz, a interconectărilor sale cu alte sisteme, precum și de asigurare a capacității pe termen lung a sistemului în vederea satisfacerii la un nivel rezonabil a cererii pentru distribuția gazelor naturale;</p> <p>64.operator de înmagazinare - persoana fizică sau juridică care realizează activitatea de înmagazinare și răspunde de exploatarea instalației de înmagazinare a gazelor naturale;</p> <p>65.operator de transport și de sistem - persoana fizică sau juridică care realizează activitatea de transport a gazelor naturale și</p>	
--	--	--	--

		<p>răspunde de exploatarea, întreținerea și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconectărilor sale cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului în vederea satisfacerii cererii pentru transportul gazelor naturale;</p> <p>66.operator economic afiliat - orice alt operator economic care, direct sau indirect, controlează operatorul economic specificat, este controlat de acesta sau este sub controlul comun, împreună cu acest operator economic;</p> <p>67.operator economic din sectorul gazelor naturale - persoana fizică sau juridică, cu excepția clienților finali, care desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități: producție, transport, distribuție, furnizare, administrare de piață centralizată, cumpărare sau înmagazinare de gaze naturale, inclusiv GNL, și care are atribuții comerciale, tehnice și/sau de mentenanță legate de respectivele activități;</p> <p>68.operator economic integrat din sectorul gazelor naturale - operator economic din sectorul gazelor naturale integrat vertical sau orizontal;</p> <p>69.operator economic integrat pe orizontală - operator economic din sectorul gazelor naturale care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producție, transport, distribuție, furnizare sau înmagazinare a gazelor naturale, precum și o activitate din afara sectorului gazelor naturale;</p> <p>70.operator economic integrat pe verticală - operator economic sau un grup de operatori din sectorul gazelor naturale în care aceeași persoană sau aceleași persoane este (sunt)</p>	
--	--	--	--

		<p>îndreptățită (îndreptățite), în mod direct sau indirect, să exercite controlul asupra acestuia și care desfășoară cel puțin una din activitățile de transport, distribuție, înmagazinare, a gazelor naturale, inclusiv pentru GNL și cel puțin una dintre activitățile de producție sau de furnizare de gaze naturale;</p> <p>71.piața de gaze naturale - cadrul de organizare in care se tranzacționează gaze naturale și serviciile asociate;</p> <p>72.piața centralizată de gaze naturale - cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu gaze naturale între diverși operatori economici, intermediare de operatorul pietei de gaze naturale sau de operatorul de transport si sistem, pe baza unor reguli specifice, aprobate de autoritatea competentă;</p> <p>73.Piața de echilibrare de gaze naturale – piața centralizată organizată și administrată de operatorul de transport și de sistem pentru a colecta ofertele de livrare a gazelor naturale de echilibrare, transmisă de participanții la piața de echilibrare, pentru a le utiliza în vederea asigurării siguranței și stabilității SNT;</p> <p>74.planificare pe termen lung - planificarea pe termen lung a capacității de alimentare și transport a operatorilor economici din sectorul gazelor naturale, în scopul satisfacerii cererii de gaze naturale a sistemului, al diversificării surselor și al asigurării alimentării clienților;</p> <p>75.preț reglementat - prețul la care este realizată furnizarea gazelor naturale în baza unui contract-cadru, a unor standarde de calitate a serviciului și/sau unor condiții specifice stabilite de autoritatea competentă;</p> <p>76.racord - conducta de legătură între o ramură principală (conductă de alimentare din</p>	
--	--	---	--

		<p>amonte, conductă de transport, conductă de distribuție a gazelor naturale) și o stație de măsurare sau o stație de reglare, măsurare, predare a gazelor naturale, care alimentează un sistem de distribuție, unul sau mai mulți clienți finali;</p> <p>76.rețea de transport și/sau de distribuție - ansamblul de conducte conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale, conform reglementărilor tehnice specifice rezervare de capacitate - menținerea unei părți din capacitatea disponibilă de transport/distribuție/înmagazinare la dispoziția utilizatorilor în vederea transportului/distribuției/înmagazinării unei cantități de gaze naturale determinate;</p> <p>77.sectorul gazelor naturale - ansamblul activităților desfășurate de operatorii economici pentru producția, transportul, înmagazinarea, distribuția și furnizarea de gaze naturale, biogaz, biometan, GPL, GNL și GNCV, precum și instalațiile și echipamentele folosite pentru realizarea acestor activități;</p> <p>78.serviciu de sistem - orice serviciu necesar pentru accesul și exploatarea rețelelor de transport, rețelelor de distribuție, instalațiilor GNL și/sau de înmagazinare, inclusiv dispozitive de echilibrare a sarcinilor, de amestecare și de injectare a gazelor inerte, dar excluzând instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și de sistem, de distribuție sau de înmagazinare în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;</p> <p>79.siguranță – siguranța aprovizionării cu gaze naturale și securitatea tehnică a obiectivelor;</p> <p>80.sistem - orice rețea de transport, distribuție,</p>	
--	--	--	--

		<p>terminal GNL și/sau instalație de înmagazinare exploatată de un operator economic din sectorul gazelor naturale, inclusiv instalațiile aferente acestora prin care se asigură servicii de sistem, inclusiv stocarea în conducte, precum și instalațiile operatorilor economici afiliați, necesare pentru asigurarea accesului la sistemul de transport, de distribuție, la depozitul de înmagazinare sau terminalul GNL;</p> <p>82.sistem de transport - ansamblul de conducte conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale, conform reglementărilor tehnice specifice, prin care se asigură preluarea gazelor naturale extrase din perimetrele de exploatare sau a celor provenite din import și livrarea către distribuitori, clienți direcți, la înmagazinare și către beneficiarii din diverse țări;</p> <p>83.Sistemul național de transport (SNT) – sistemul de transport situat pe teritoriul României și care se află în proprietatea publică a statului;</p> <p>84.sistem interconectat - un număr de sisteme legate între ele;</p> <p>85.stocare în conductă - stocarea gazelor prin compresie în sistemele de transport și distribuție a gazelor naturale, dar excluzând cantitățile de gaze naturale rezervate de operatorii sistemului de transport sau distribuție în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;</p> <p>86.terminal GNL - totalitatea instalațiilor necesare pentru lichefierea gazelor naturale sau pentru importul, descărcarea și regazeificarea GNL și care include serviciile auxiliare și instalațiile de înmagazinare</p>	
--	--	--	--

		<p>temporară necesare pentru procesul de regazeificare și livrarea ulterioară către sistemul de transport, dar care nu include nicio parte a terminalelor GNL utilizate pentru stocare;</p> <p>87.transportul gazelor naturale - vehicularea gazelor naturale printr-o rețea care constă în principal din conducte de înaltă presiune, alta decât o rețea de conducte de alimentare din amonte și decât acea parte din conductele de înaltă presiune care este folosită în principal pentru distribuția de gaze naturale la nivel local, în scopul de a le livra clienților, dar fără a include furnizarea;</p> <p>88.utilizator de sistem - persoană fizică sau juridică care alimentează sistemul sau este deservită de sistem;</p> <p>89.zonă de protecție - zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie interdicții privind accesul persoanelor, regimul activităților și al construcțiilor, stabilite prin norme tehnice;</p> <p>90.zonă de siguranță - zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții și interdicții, în scopul asigurării funcționării normale și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, stabilite prin norme tehnice; zona de siguranță cuprinde și zona de protecție;</p>	
19.		Cap. II Autorități și competențe	
20.		<p>Art. 4 Strategia și politica energetică în sectorul gazelor naturale</p> <p>(1) Strategia energetică națională definește</p>	

		<p>obiectivele sectorului gazelor naturale pe termen mediu și lung și modalitățile de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale. Strategia energetică se elaborează de ministerul de resort și se aprobă de Guvern, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri.</p> <p>(2) Politica energetică, urmărind direcțiile stabilite prin strategia energetică, este elaborată de ministerul de resort pe baza Programului de guvernare, pentru un interval de timp mediu și cu considerarea evoluțiilor probabile pe termen lung, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri, având în vedere, în principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) constituirea cadrului instituțional corespunzător, prin stabilirea organismelor și a autorității competente pentru realizarea acestei politici; b) asigurarea securității în aprovizionarea cu gaze naturale; c) prognozarea importurilor și a exporturilor de gaze naturale; d) elaborarea programelor de dezvoltare în sectorul gazelor naturale; e) asigurarea protecției mediului; f) creșterea eficienței economice și/sau energetice în producția, înmagazinarea, transportul, distribuția și utilizarea gazelor naturale; g) stimularea dezvoltării capacităților de înmagazinare a gazelor naturale, a capacităților de injecție/extracție din depozite și a constituirii stocurilor strategice; 	
--	--	--	--

		<p>h) precizarea liniilor directoare privind cercetarea și dezvoltarea specifice sectorului gazelor naturale și promovarea tehnologiilor avansate în domeniu;</p> <p>i) dezvoltarea cooperării internaționale.</p> <p>(3) Guvernul, ministerul de resort și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale iau măsuri pentru realizarea obiectivelor politicii energetice prevăzute la alin. (2) și examinează, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.</p>	
21.		<p>Art.5 Atribuțiile ministerului de resort</p> <p>Ministerul de resort elaborează politica în domeniul gazelor naturale și asigură ducerea la îndeplinire a acesteia, în condițiile prevederilor prezentei Legi, având următoarele atribuții principale:</p> <p>a) implementează politica energetică a Guvernului;</p> <p>b) elaborează programe și planuri de măsuri pentru aplicarea politicii Guvernului în sectorul gazelor naturale;</p> <p>c) asigură elaborarea de studii pe baza cărora urmează a fi stabilite prioritățile privind investițiile din sectorul gazelor naturale;</p> <p>d) elaborează proiecte de acte normative pentru sectorul gazelor naturale, cu consultarea părților interesate;</p> <p>e) exercită calitatea de concedent pentru serviciul public de distribuție a gazelor naturale și pentru concesionarea bunurilor din domeniul public al statului;</p> <p>f) supraveghează aplicarea și respectarea măsurilor stabilite pentru protecția mediului de către participanții la activitățile din sectorul</p>	

		<p>gazelor naturale;</p> <p>g) asigură armonizarea cu standardele și reglementările Uniunii Europene în domeniul gazelor naturale și creează mecanismele necesare aplicării acestora;</p> <p>h) asigură monitorizarea respectării angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană pentru sectorul gazelor naturale și coordonează transpunerea și implementarea acestor angajamente de către instituțiile implicate;</p> <p>i) elaborează și fundamentează, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și cu organizațiile patronale și sindicale, propunerile de politică socială specifice sectorului gazelor naturale, programele de asistență socială și medicală, de asigurări de risc și accidente, în vederea evitării riscurilor profesionale și a reabilitării celor care au suferit accidente de muncă și boli profesionale;</p> <p>j) monitorizează aspectele privind siguranța alimentării, în special privind echilibrul cerere/ofertă de pe piața națională, la nivelul cererii viitoare prognozate și al rezervelor disponibile, la capacitatea suplimentară avută în vedere, planificată sau în construcție, la calitatea și nivelul de întreținere a rețelelor, precum și la măsurile necesare pentru a se face față vârfurilor de cerere și deficitului de alimentare a unuia sau mai multor furnizori. În acest sens, publică la fiecare doi ani, până la 31 iulie, un raport care să evidențieze constatările făcute în monitorizarea acestor aspecte, precum și orice măsuri luate sau preconizate în vederea abordării lor, și înaintează imediat acest raport Comisiei Europene;</p>	
--	--	---	--

		<p>k) promovează și facilitează împreună cu ANRE cooperarea dintre operatorii de transport și de sistem la nivel regional, inclusiv în ceea ce privește aspectele transfrontaliere, cu scopul de a crea o piață internă competitivă a gazelor naturale; această cooperare acoperă zonele geografice definite în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 precum și alte zone geografice;</p> <p>l) asigură punerea în aplicare a măsurilor prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 994/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale și de abrogare a Directivei 2004/67/CE a Consiliului;</p> <p>m) avizează, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, normativele de protecție a muncii în sectorul gazelor naturale;</p> <p>n) realizează planul național de acțiune în cazuri de săracie energetică, definește situațiile critice și clienții care nu pot fi deconectați în astfel de situații.</p>	
22.		Cap. III Concesionarea și regimul drepturilor asupra proprietății altuia	
23.		Art. 6 Bunurile proprietate publică aferente obiectivelor/sistemelor de transport și înmagazinare a gazelor naturale, precum și serviciile de transport, de înmagazinare și de distribuție a gazelor naturale fac obiectul concesionării către persoane juridice române sau straine, în condițiile legii.	
24.		Art. 7 Concesionarea serviciului public de	

		<p>distribuție a gazelor naturale</p> <p>(1) Serviciul public de distribuție a gazelor naturale se concesionează pentru una sau mai multe zone delimitate - unități administrativ-teritoriale; concesiunea este exclusivă pentru zonele delimitate în care s-a acordat.</p> <p>(2) Ministerul de resort inițiază procesul de atribuire a concesiunii în urma solicitării primite de la o persoană sau autoritate publică interesată, în condițiile legii; solicitarea este însoțită de un studiu de fezabilitate aprobat de către ANRE.</p> <p>(3) Studiul de fezabilitate prevăzut la alin. (2) se întocmește, în conformitate cu prevederile metodologiei elaborate și aprobate de către ANRE, de un operator economic autorizat de ANRE, se avizează prin decizie a ANRE și este parte integrantă din documentația de atribuire a concesiunii.</p> <p>(4) Decizia favorabilă a ANRE este obligatorie pentru inițierea procesului de atribuire a concesiunii serviciului public de distribuție a gazelor naturale.</p> <p>(5) Concedentul, în colaborare cu ANRE, va lua măsurile ce se impun astfel încât să se asigure, după caz, concesionarea mai multor unități administrativ-teritoriale învecinate în cadrul unui singur contract; ministerul de resort și autoritatea competentă vor urmări ca soluția tehnică de alimentare a zonei concesionate să fie realizată, de regulă, prin intermediul unui singur racord.</p> <p>(6) În condiții justificate, concedentul serviciului public de distribuție, cu avizul prealabil al ANRE, poate decide extinderea zonei concesionate pentru una sau mai multe localități aparținătoare unității administrativ-</p>	
--	--	--	--

		<p>teritoriale, din cadrul căreia, pentru cel puțin o localitate, serviciul de distribuție a fost deja concesionat; extinderea zonei concesionate se realizează prin act adițional la contractul de concesiune încheiat cu concesionarul din zona respectivă, definită conform prevederilor alin.(1).</p> <p>(7) După adjudecarea concesiunii, în vederea desfășurării activității, concesionarul solicită autorizațiile/licențele specifice prevăzute de legislația în vigoare.</p> <p>(8) Solicitanții de gaze naturale situați în zone delimitate care nu sunt concesionate pot fi alimentați în condițiile prevăzute la art. 54.</p>	
25.		<p>Art. 8 Concesionarul serviciului public de distribuție a gazelor naturale trebuie să asigure urmărirea executării lucrărilor prevăzute în contractul de concesiune, fie prin personal propriu, în cazul în care este titular de licență de distribuție, fie pe baze contractuale, cu un alt operator licențiat pentru altă zonă delimitată.</p>	
26.		<p>Art. 9 (1) Dreptul de concesiune poate fi retras de concedent în situațiile în care titularul:</p> <p>a) nu efectuează volumul de lucrări în termenele prevăzute în contract;</p> <p>b) nu respectă clauzele esențiale definite ca atare de către părțile din contract, care includ obligatoriu clauzele privind plata redevențelor și protecția mediului;</p> <p>c) încalcă în mod sistematic condițiile de valabilitate ale licențelor de distribuție a gazelor naturale sau a legislației privitoare la siguranța în funcționare a obiectivelor.</p> <p>(2) Decizia de retragere a concesiunii emisă de</p>	

		<p>concedent poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la instanța de contencios administrativ competentă; decizia ramasă definitivă se publică conform prevederilor legale.</p> <p>(3) Licența corelativă concesiunii se retrage de ANRE în condițiile încetării contractului de concesiune.</p>	
27.		<p>Art. 10 (1) La încetarea din orice motiv a contractului de concesiune, bunurile aferente serviciului public de distribuție aflate în proprietatea concesionarului pot fi preluate, în tot sau în parte, de către concedent sau de către un alt concesionar, cu acordul concedentului.</p> <p>(2) În cazul în care contractul de concesiune încetează din vina exclusivă a concesionarului, acesta nu poate beneficia de compensații de la concedent sau alt concesionar.</p>	
28.		<p>Art. 11 (1) Pentru realizarea serviciului de transport sau de distribuție, în cazul utilizării bunurilor proprietate a terților, concesionarul are următoarele drepturi:</p> <p>a) să folosească aceste bunuri prin efectul legii;</p> <p>b) fără a se aduce atingere dreptului prevăzut la lit. a), condițiile de exercitare a acestuia sunt cele prevăzute în procesul-verbal de predare în exploatare și/sau în contract;</p> <p>c) să includă costurile aferente lucrărilor de exploatare, întreținere, reparații și modernizare și altele, efectuate pentru bunuri, la stabilirea tarifului pentru serviciul prestat, în condițiile reglementărilor ANRE specifice;</p> <p>d) la solicitarea și cu acordul proprietarului, să</p>	

		<p>preia aceste bunuri în patrimoniul său cu o justă despăgubire;</p> <p>e) să dezvolte sistemul;</p> <p>f) să utilizeze întreaga capacitate a bunului;</p> <p>g) să asigure accesul unor noi solicitanți, cu respectarea uneia dintre următoarele condiții:</p> <ol style="list-style-type: none">1. prezentarea acceptului proprietarului;2. prezentarea acordului solicitantului de acces privind despăgubirea proprietarului; acordul solicitantului se prezumă atunci când acesta consimte în scris, printr-un act autentic, să îl despăgubească pe proprietar pentru partea ce îi revine din investiția făcută; <p>h) să solicite proprietarului bunului documente tehnico-economice care să facă dovada calității materialelor și lucrărilor efectuate, precum și a valorii investiției;</p> <p>i) să înlocuiască bunurile în scopul modernizării sau măririi capacității sistemului; concesionarul este proprietarul bunurilor astfel înlocuite, numai după achitarea integrală către terț a contravalorii investiției inițiale suportată de acesta.</p> <p>(2) Corelativ cu drepturile prevazute la alin. (1), operatorii sistemelor de transport/distribuție se obligă:</p> <p>a) să finanțeze, la expirarea duratei de funcționare, investițiile aferente înlocuirii bunurilor;</p> <p>b) să opereze și să întrețină bunurile pentru funcționarea în condiții de siguranță a sistemului.</p> <p>(3) În vederea asigurării continuității și a siguranței în alimentarea cu gaze naturale a clienților în cazul în care prestarea serviciului public de transport/distribuție se realizează prin intermediul bunurilor proprietate a terților, se</p>	
--	--	---	--

		interzice schimbarea destinației pentru care aceste bunuri au fost construite.	
29.		<p>Art. 12 Asupra terenurilor și altor bunuri proprietate publică sau proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice, precum și asupra activităților desfășurate de persoane fizice sau juridice în vecinătatea capacităților, concesiunii din sectorul gazelor naturale beneficiază, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de dezvoltare, reabilitare, modernizare, respectiv de exploatare și de întreținere a capacităților respective, de următoarele drepturi:</p> <p>a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor necesare în vederea realizării, reabilitării sau modernizării obiectivelor/sistemelor;</p> <p>b) dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității prin efectuarea reviziilor, reparațiilor și a intervențiilor necesare;</p> <p>c) dreptul de servitute legală de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea de rețele, conducte, linii sau de alte echipamente aferente obiectivelor/sistemelor și pentru accesul la locul de amplasare a acestora;</p> <p>d) dreptul de a obține restrângerea sau încetarea unor activități care ar putea pune în pericol persoane și bunuri;</p> <p>e) dreptul de acces la utilitățile publice.</p>	
30.		<p>Art. 13 În exercitarea dreptului de uz pentru executarea lucrărilor necesare în vederea realizării, reabilitării sau modernizării obiectivelor/sistemelor, concesionarul poate:</p> <p>a) să depoziteze pe terenurile proprietate privată, în măsura strict necesară, materiale,</p>	

		<p>echipamente, utilaje și instalații;</p> <p>b) să desființeze culturi sau plantații ori alte amenajări existente ori numai să le restrângă, în măsura strict necesară, pentru executarea lucrărilor, în condițiile legii;</p> <p>c) să extragă materiale, să capteze apă, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;</p> <p>d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe de șantier;</p> <p>e) să oprească ori să restrângă activități ale proprietarului, în măsura strict necesară, pentru executarea lucrărilor pentru obiectivul/sistemul respectiv.</p>	
31.		<p>Art. 14 (1) Dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a obiectivului/sistemului se întinde pe toată durata de funcționare a acestuia, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este necesar pentru asigurarea funcționării normale a obiectivului/sistemului;</p> <p>(2) În exercitarea dreptului prevăzut la alin. (1) concesionarul poate:</p> <p>a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalații pentru întreținere, revizii, reparații și intervenții;</p> <p>b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;</p> <p>c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activități ale proprietarului, în măsura și pe durata strict necesară, în vederea executării operațiunilor de întreținere, reparații, revizii sau intervenții.</p>	
32.		<p>Art. 15 Servitutea legală de trecere subterană, de suprafață sau aeriană cuprinde dreptul la instalare de rețele, de conducte, linii, stâlpi și de alte echipamente aferente capacității, precum și accesul la locul de amplasare a acestora pentru intervenții, întreținere,</p>	

		reparații, revizii, modificări și exploatare, conform prevederilor legale în vigoare.	
33.		<p>Art. 16 (1) Drepturile de uz și de servitute au ca obiect utilitatea publică, au caracter legal, iar conținutul acestora este prevăzut la art. 11 și se exercită fără înscriere în cartea Funciară pe toată durata existenței obiectivului/sistemului de gaze naturale sau, temporar, cu ocazia re tehnologizării unei capacități în funcțiune, reparației, reviziei, lucrărilor de intervenție în caz de avarie.</p> <p>(2) Exercițarea drepturilor de uz și de servitute asupra proprietăților private afectate de obiectivului/sistemului, care se vor realiza după intrarea în vigoare a prezentei legi, se face în conformitate cu regulile procedurale privind condițiile și termenii referitori la durată, conținutul și limitele de exercitare a acestor drepturi, prevăzute într-o convenție-cadru, precum și pentru determinarea cuantumului indemnizațiilor și a despăgubirilor și a modului de plată a acestora, care se aprobă, împreună cu convenția-cadru, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.</p> <p>(3) Proprietarii terenurilor afectate de exercitarea drepturilor de uz și de servitute de către titularii de licențe și autorizații pot solicita încheierea de convenții, conform prevederilor alin. (5).</p> <p>(4) Titularii de licențe și autorizații sunt obligați să procedeze la încheierea convențiilor-cadru prevăzute la alin. (5) în termen de maximum 30 de zile de la solicitarea proprietarilor afectați.</p> <p>(5) Dacă, cu ocazia intervențiilor pentru dezvoltare, modernizare, reparații, revizii, avarii, se produc pagube proprietarilor din</p>	

		<p>vecinatatea obiectivelor/sistemelor din domeniul gazelor naturale, concesionarii au obligația să plătească despăgubiri în condițiile legii.</p> <p>(6) Despăgubirile se stabilesc avându-se în vedere următoarele criterii:</p> <p>a) suprafața de teren afectată cu ocazia lucrărilor;</p> <p>b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și plantațiilor afectate, comunicate de organisme abilitate, precum și amenajările afectate de lucrări;</p> <p>c) valoarea de circulație a bunurilor imobile afectate.</p> <p>(7) Quantumul despăgubirii se stabilește prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu se înțeleg, prin hotărâre judecătorească.</p>	
34.		<p>Art. 17 Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de executare a lucrărilor de dezvoltare, reabilitare, modernizare a obiectivelor/sistemelor, precum și a operațiunilor de revizie, întreținere sau de reparație la obiectivul/sistemul aflat în funcțiune, concesionarul are dreptul de a obține restrângerea sau sistarea, în măsura necesară și pe durata lucrărilor sau a operațiunilor menționate, a activităților desfășurate în vecinătate de alte persoane.</p>	
35.		<p>Art. 18 Dreptul de acces la utilitățile publice trebuie exercitat de concesionar cu bună-credință, fără a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilități publice.</p>	
36.		<p>Art. 19 Pentru consecințele secundare cauzate</p>	

		sau care pot fi produse prin dezvoltarea, reabilitarea sau modernizarea, respectiv prin funcționarea unor obiective/sisteme din sectorul gazelor naturale, concesionarul poate contracta cu persoanele interesate, în calitate de beneficiar, furnizarea sau prestarea de servicii corespunzatoare, în condițiile legii.	
37.		Art. 20 Pentru protecția și funcționarea normală a obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale, ANRE instituie, prin norme tehnice, zone de protecție și de siguranță a acestora.	
38.		Cap. IV Autorizații și licențe	
39.		Art. 21 Regimul de autorizare (1) Înființarea de noi conducte de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale precum și de noi obiective de producție de biogaz, biometan, GNL și GNCV sau de noi sisteme de transport, înmagazinare și distribuție gaze naturale de către persoane juridice române sau străine se desfășoară pe bază de autorizații de înființare. (2) Desfașurarea activităților de furnizare a gazelor naturale, a biogazului/biometanului, GNL, GNCV, GPL, de operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției sau de înmagazinare a gazelor naturale, a sistemelor de transport, de distribuție, a terminalelor GNL precum și administrarea piețelor centralizate de gaze naturale se realizează pe bază de licență. (3) Procedura de acordare, modificare, suspendare și retragere a autorizațiilor și licențelor, termenele și condițiile de acordare,	

		se stabilesc prin regulamente elaborate de ANRE.	
40.		<p>Art. 22 Categori de autorizații și licențe Autoritatea competentă emite:</p> <p>(A) Autorizații de proiectare/execuție/exploatare pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) conducte de alimentare din amonte; b) sisteme de transport al gazelor naturale; d) sisteme de distribuție a gazelor naturale; e) instalații de utilizare a gazelor naturale; f) instalații aferente activității de producere/stocare GNCV/biogaz/biometan; g) instalații tehnologice de suprafață aferente înmagazinării gazelor naturale. <p>(B) Autorizații pentru înființarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) conductelor de alimentare din amonte; b) instalațiilor tehnologice de suprafață aferente înmagazinării gazelor naturale; c) instalațiilor de producere a biogazului/biometanului; d) obiectivelor aferente sistemelor de transport sau de distribuție; e) instalațiilor GNL, GNCV. <p>(C) Licențe pentru desfășurarea activităților de:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) furnizare de gaze naturale, biogaz/biometan, GNL, GNCV, GPL; b) operare a sistemelor de transport, distribuție sau de înmagazinare subterană; c) operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției gazelor naturale; d) operare a terminalelor GNL; e) administrare a piețelor centralizate. 	
41.		<p>Art. 23 Refuz de acordare a unei autorizații sau licențe</p> <p>(1) ANRE poate refuza acordarea unei autorizații/licențe în următoarele cazuri:</p>	

		<p>a) solicitantul nu îndeplinește condițiile prevăzute în regulamentele specifice;</p> <p>b) solicitantul se află în procedura de reorganizare judiciară sau de faliment;</p> <p>c) solicitantului i-a fost retrasă de către ANRE o autorizație/licență în ultimii 5 ani pentru motive imputabile acestuia;</p> <p>d) pentru construirea și exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor naturale într-o zonă delimitată pentru care a fost emisă autorizație/licență unui alt agent economic.</p> <p>(2) Motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații/licențe trebuie să fie obiective și nediscriminatorii, refuzul se dispune și se motivează prin decizie ANRE, solicitantul putând ataca decizia la instanța judecătorească de contencios administrativ, în condițiile legii.</p> <p>(3) Motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații de înființare se notifică Comisiei Europene.</p>	
42.		<p>Art. 24 Proiectarea și execuția obiectivelor din sectorul gazelor naturale</p> <p>(1) În vederea proiectării și execuției obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale, persoanele juridice au obligația de a deține autorizații, emise de ANRE în baza unui regulament specific.</p> <p>(2) Obiectivele din sectorul gazelor naturale, precum și lucrările de modificare, modernizare sau extindere a acestora sunt proiectate și executate de persoane juridice autorizate.</p> <p>(3) În vederea proiectării și execuției obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale, persoanele fizice au obligația de a deține calitatea de instalator autorizat,</p>	

		acordată de ANRE în baza unui regulament specific.	
43.		Cap. V Prevederi generale privind producția, transportul, distribuția, înmagazinarea subterană, furnizarea și administrarea pietelor centralizate de gaze naturale	
44.		<p>Art. 25 Obligații comune ale titularilor de licențe</p> <p>(1) Obligațiile comune ale titularilor de licențe din sectorul gazelor naturale, indiferent de forma de proprietate sau de regimul juridic al acestora, sunt următoarele:</p> <p>a) să țină în sistemul de contabilitate internă, evidențe contabile separate pe tipuri de activități desfășurate și pentru fiecare dintre activitățile reglementate, așa cum li s-ar cere să facă dacă respectivele activități ar fi realizate de operatori economici separați, astfel încât să permită reflectarea exactă a veniturilor și cheltuielilor aferente fiecărei activități, în scopul evitării discriminării și subvențiilor încrucișate, precum și pentru încurajarea competiției; de asemenea, aceștia țin evidențe contabile separate, care pot fi consolidate, pentru alte activități din sectorul gazelor naturale precum și pentru alte activități din afara sectorului gazelor naturale; veniturile rezultate din deținerea în proprietate a rețelei de transport sau de distribuție trebuie specificate separat în conturi analitice de venituri. Evidențele contabile interne cuprind un bilanț și un cont de profit și de pierderi pentru fiecare activitate în parte;</p> <p>b) să întocmească, să supună spre auditare și să publice situațiile financiare anuale la nivel de operator economic, care nu cuprind în mod</p>	

		<p>distinct sediile secundare fără personalitate juridică, conform legislației specifice, adoptate în conformitate cu cea de-a patra Directivă 78/660/CEE a Consiliului din 25 iulie 1978, în temeiul articolului 44 alin. (2) lit. (g);</p> <p>c) să păstreze confidențialitatea informațiilor comerciale obținute de la terți;</p> <p>d) să nu abuzeze de informațiile sensibile din punct de vedere comercial, obținute de la terți în procesul de asigurare a accesului la sistem;</p> <p>e) să furnizeze informații necesare pentru accesul terților la sistem într-o manieră clară, transparentă, ușor accesibilă și la intervale adecvate;</p> <p>f) să dețină toate autorizațiile și licențele prevăzute de legislația în vigoare;</p> <p>g) să respecte condițiile de valabilitate asociate autorizațiilor și licențelor acordate de ANRE;</p> <p>h) să utilizeze gazele naturale cu respectarea prevederilor art.83;</p> <p>i) să pună la dispoziția ANRE, la cerere, copii de pe toate contractele de achiziție/vânzare-cumpărare/ furnizare gaze naturale, și de tranzit al gazelor naturale, după caz.</p> <p>(2) Operatorii economici care nu au obligația de a publica situațiile financiare anuale păstrează la sediul lor un exemplar din acestea la dispoziția publicului.</p> <p>(3) Activitatea de audit prevăzută la alin. (1) lit. b) constă, în special, în verificarea respectării obligației de a evita discriminările și subvențiile încrucișate între activitățile desfășurate de operatorul economic auditat.</p> <p>(4) În contabilitatea lor internă, operatorii economici sunt obligați să stabilească regulile de alocare a activului și pasivului, a cheltuielilor și veniturilor, precum și a</p>	
--	--	---	--

		<p>pierderilor, pe care le vor aplica pentru a ține evidențele separate prevăzute la alin. (1) lit. a); aceste reguli pot fi modificate numai în cazuri excepționale și trebuie să fie menționate și justificate în mod corespunzător, conform reglementărilor ANRE.</p> <p>(5) Operatorii economici indică prin note explicative la evidențele contabile reglementate, orice tranzacție realizată cu întreprinderile conexe, de o anumită importanță, conform reglementărilor ANRE; prin întreprinderi conexe se înțelege întreprinderi afiliate, în sensul art. 41 din Directiva a șaptea a Consiliului 83/349/CEE din 13 iunie 1983, pe baza art. 44 alin. (3) lit. g) din Tratatul privind conturile consolidate și/sau întreprinderi asociate, în sensul art. 33 alin. (1) din același document, și/sau întreprinderi care aparțin acelorași acționari.</p>	
45.		<p>Art. 26 Producătorul de gaze naturale Producătorul de gaze naturale este persoana fizică sau juridică, care are ca specific activitatea de producție a gazelor naturale, a biogazului/biometanului sau altor tipuri de gaze, în condițiile prezentei legi.</p>	
46.		<p>Art. 27 Obligațiile și drepturile producătorului de gaze naturale (1) Obligațiile principale ale producătorului de gaze naturale sunt: a) să dețină autorizațiile pentru înființarea conductelor de alimentare din amonte aferente activității de producție a gazelor naturale și licența de operare a acestora; b) să asigure operarea conductelor de alimentare din amonte aferente producției de</p>	

		<p>gaze naturale în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului;</p> <p>c) să asigure accesul terților la conductele de alimentare din amonte în condiții nediscriminatorii, conform reglementărilor specifice;</p> <p>d) să desfășoare activități conexe celei de operare a conductelor de alimentare din amonte, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE, în limitele drepturilor conferite prin condițiile de valabilitate asociate licenței.</p> <p>e) să pună la dispoziția pieței întreaga cantitate de gaze naturale rezultată ca urmare a activității de extracție, mai puțin cantitatea de gaze naturale aferente consumului tehnologic, definit la art.3pct.35.</p> <p>(2) Principalele drepturi ale producătorului de gaze naturale sunt:</p> <p>a) să elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;</p> <p>b) să comercializeze gazele naturale rezultate ca urmare a procesului de extracție, în limitele licenței de furnizare;</p> <p>c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, pentru executarea lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților finali;</p> <p>d) să refuze accesul terților la conductele de alimentare din amonte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. atunci când există, în ceea ce privește specificațiile tehnice, o incompatibilitate care nu poate fi rezolvată într-un mod acceptabil; 2. pentru a evita dificultăți care nu pot fi 	
--	--	--	--

		<p>depășite într-un mod acceptabil și care ar putea prejudicia producția eficientă, curentă și viitoare, de hidrocarburi, inclusiv din zăcăminte a căror viabilitate economică este scăzută;</p> <p>3. pentru a respecta nevoile rezonabile și justificate în mod corespunzător ale proprietarului sau ale operatorului rețelei de conducte de alimentare din amonte, cu privire la transportul și prelucrarea gazelor naturale, precum și interesele tuturor celorlalți utilizatori ai rețelei de conducte de alimentare din amonte sau ai principalelor instalații de prelucrare și manipulare care pot fi afectate;</p> <p>4. în situațiile precizate la art. 53;</p> <p>e) să refuze racordarea terților la conductele de alimentare din amonte, conform prevederilor art. 52.</p>	
47.		<p>Art. 28 Transportul gazelor naturale</p> <p>(1) Activitatea de transport al gazelor naturale constituie serviciu public de interes național.</p> <p>(2) Transportul gazelor naturale se realizează de către operatorul de transport și de sistem, certificat de autoritatea competentă în condițiile legii.</p> <p>(3) Sistemul Național de Transport este proprietatea publică a statului.</p> <p>(4) Alte sisteme de transport decât SNT pot fi deținute în proprietate privată.</p> <p>(5) Lucrările de dezvoltare, reabilitare, modernizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de transport al gazelor naturale sunt lucrări de utilitate publică.</p> <p>(6) Punctele de delimitare ale sistemului de transport sunt de la robinetul de la intrarea în stația de reglare-măsurare-predare aparținând producătorilor sau operatorilor sistemelor de</p>	

		<p>înmagazinare, respectiv punctul de trecere a frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine, până la robinetul de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare aparținând operatorului de transport, respectiv punctul de trecere a frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine.</p> <p>(7) Operatorul de transport și de sistem are obligația de a elabora planuri de investiții și de dezvoltare a sistemului de transport pe 10 ani, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de gaze naturale și a surselor, inclusiv importurile și exporturile de gaze naturale.</p> <p>(8) Planurile vor conține modalitățile de finanțare și realizare a investițiilor privind instalațiile de transport, cu luarea în considerare și a planurilor de amenajare și sistematizare a teritoriului străbătut de acestea, în condițiile respectării normelor de protecție a mediului.</p> <p>(9) Planurile prevăzute la alin. (7) se aprobă de ANRE.</p>	
48.		<p>Art. 29. Certificarea operatorului de transport și de sistem</p> <p>(1) Operatorul de transport și de sistem se organizează și funcționează după modelul „operator de sistem independent” și este persoana juridică certificată de ANRE în condițiile prevăzute la art. 31.</p> <p>(2) Pentru a respecta condițiile prevăzute la art. 31, prin hotărâre de Guvern elaborată la propunerea ministerului de resort, se stabilește entitatea publică ce reprezintă statul ca</p>	

		<p>actionar majoritar la operatorii economici care desfasoara activitati de productie si furnizare, pe de o parte, precum si entitatea publica ce reprezinta statul ca actionar majoritar la operatorul de transport si sistem, pe de alta parte.</p> <p>(3) În termen de 15 zile de la adoptarea măsurilor prevăzute la alin. (2), operatorul de transport și de sistem va înainta la ANRE, cu avizul proprietarului sistemului de transport, cererea de certificare însoțită de documentația justificativă privind îndeplinirea cerințelor prevăzute la art. 31.</p> <p>(4) ANRE emite o decizie de certificare preliminară în termen de patru luni de la data înregistrării cererii operatorului de transport și de sistem, care se notifică Comisiei Europene, însoțită de documentația aferentă.</p> <p>(5) Procedura de certificare a operatorului de transport și de sistem se finalizează conform prevederilor articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009.</p> <p>(6) Desemnarea operatorului de transport și de sistem în calitate de operator de sistem independent se aprobă de Comisia Europeană ca urmare a comunicării de către ANRE a operatorului economic certificat, după încheierea procedurii de certificare conform alin. (5).</p> <p>(7) Pe lângă decizia de certificare, autoritatea competentă este obligată să notifice Comisiei Europene orice solicitare de certificare a proprietarului sistemului de transport sau a operatorului de transport și de sistem, care este controlat de o persoană sau de persoane dintr-una sau mai multe țări terțe, precum și</p>	
--	--	---	--

		<p>orice circumstanțe în urma cărora o persoană sau persoane dintr-una sau mai multe țări terțe ar dobândi controlul asupra sistemului de transport sau asupra operatorului de transport și de sistem, dacă este cazul.</p>	
<p>49.</p>		<p>Art. 30 Certificarea operatorilor de transport și de sistem controlați de țări terțe (1) Înainte de certificarea unui operator de transport și de sistem care este controlat de o persoană sau de persoane dintr-una sau mai multe țări terțe, ANRE solicită un aviz Comisiei Europene cu privire la faptul că: a) entitatea respectivă respectă cerințele art. 31 și b) acordarea certificării nu pune în pericol siguranța alimentării cu gaze naturale a Uniunii europene. (2) ANRE refuză certificarea unui operator de transport și de sistem care este controlat de o persoană sau de persoane dintr-una sau mai multe țări terțe, în următoarele situații: a) entitatea în cauză nu îndeplinește cerințele de la art. 31; b) acordarea certificării poate pune în pericol siguranța alimentării cu gaze naturale pe teritoriul național și a Uniunii; la examinarea acestui aspect, ANRE ține seama de: (i) drepturile și obligațiile Uniunii Europene față de țara terță respectivă în temeiul dreptului internațional, inclusiv al oricărui acord încheiat cu una sau mai multe țări terțe la care Uniunea Europeană este parte și în care sunt abordate aspecte legate de siguranța alimentării cu gaze naturale; (ii) drepturile și obligațiile României față de țara terță respectivă în temeiul acordurilor încheiate</p>	

		<p>cu țara terță respectivă, în măsura în care acestea respectă dreptul comunitar european; precum și</p> <p>(iii) alte elemente specifice legate de caz sau de țara terță implicată.</p> <p>(3) În termen de două luni de la emiterea avizului de către Comisia Europeană, ANRE adoptă decizia finală cu privire la certificare, ținând cont, în cel mai înalt grad, de acest aviz. Decizia ANRE se publică împreună cu avizul Comisiei Europene În situația în care Comisia Europeană nu emite un aviz în termenul de două luni de la primirea solicitării, se poate considera că acesta nu a ridicat obiecții privind decizia ANRE.</p> <p>(4) În cazul în care decizia finală a ANRE diferă de avizul Comisiei Europene, se publică motivele acestei decizii.</p> <p>(5) ANRE poate, în orice situație, să refuze certificarea prevăzută la alin. (1) dacă acordarea acesteia ar pune în pericol siguranța alimentării cu gaze naturale pe teritoriul național sau pe teritoriul altui stat membru al Uniunii Europene.</p>	
50.		<p>Art. 31 Condiții de certificare a operatorului de transport și de sistem</p> <p>(1) Certificarea operatorului de transport și de sistem se realizează dacă sunt îndeplinite următoarele cerințe:</p> <p>a) aceeași persoană sau aceleași persoane nu au dreptul:</p> <p>(i) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare și în același timp să exercite, direct sau indirect, controlul sau să</p>	

		<p>exercite vreun drept asupra operatorului de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport, sau</p> <p>(ii) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra operatorului de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare;</p> <p>b) aceeași persoană sau aceleași persoane nu sunt abilitate să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă operatorul de transport și de sistem din punct de vedere juridic în cazul unui operator de transport și de sistem sau în cazul unei rețele de transport și, de asemenea, să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare a gazelor naturale;</p> <p>c) aceeași persoană nu este abilitată să fie membru în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă operatorul economic din punct de vedere juridic atât în cazul unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare cât și în cazul unui operator de transport și de sistem sau în cazul unei rețele de transport;</p> <p>d) operatorul de transport și de sistem dispune de resursele financiare, tehnice, fizice și umane pentru îndeplinirea propriilor atribuții;</p> <p>e) operatorul de transport și de sistem își asumă angajamentul de a respecta un plan de dezvoltare a rețelei de transport pe 10 ani,</p>	
--	--	---	--

		<p>aprobat de ANRE;</p> <p>f) operatorul de transport și de sistem are capacitatea de a respecta obligațiile care îi revin în temeiul Regulamentului (CE) nr. 715/2009, inclusiv în ceea ce privește cooperarea cu alți operatori de transport și de sistem la nivel european și regional;</p> <p>g) proprietarul rețelei de transport și de sistem îndeplinește cerințele prevăzute la art.34 (2) Drepturile menționate la alin. (1) lit. a) și b) cuprind, în special:</p> <p>(i) competența de a exercita drepturi de vot;</p> <p>(ii) competența de a numi membri în consiliul de supraveghere, consiliul de administrație sau alte organe care reprezintă operatorul economic din punct de vedere juridic; sau</p> <p>(iii) deținerea unei cote majoritare.</p> <p>(3) În sensul alin. (1) lit. a) noțiunea de „operator economic care desfașoară activitatea de producere sau de furnizare gaze naturale” include și activitățile de producere și furnizare de energie electrică, iar termenii de „operator de transport și sistem” și „rețea de transport” includ și termenii care se utilizează în același sens în sectorul energiei electrice.</p>	
51.		<p>Art. 32 Reevaluarea certificării operatorul de transport și de sistem</p> <p>(1) Operatorul de transport și de sistem notifică ANRE orice tranzacție planificată care poate necesita o reevaluare a conformității acesteia cu cerințele art. 31, precum și orice circumstanțe în baza cărora o persoană sau persoane dintr-una sau mai multe țări terțe ar dobândi controlul asupra sistemului de transport sau asupra operatorului de transport și de sistem.</p>	

		<p>(2) ANRE poate decide o reevaluare a îndeplinirii de către operatorul de transport și de sistem a cerințelor prevăzute la art. 31:</p> <p>a) în urma notificării de către operatorul de transport și de sistem în condițiile alin. (1);</p> <p>b) din oficiu;</p> <p>c) la cererea motivată a Comisiei Europene.</p>	
52.		<p>Art. 33. Obligațiile și drepturile operatorului de transport și de sistem</p> <p>(1) Operatorul de transport și de sistem are în principal următoarele obligații:</p> <p>a) să opereze sistemul de transport și să asigure echilibrului fizic al acestuia, respectiv programarea, dispecerizarea și funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță;</p> <p>b) să întrețină, reabiliteze, modernizeze și să dezvolte sistemul de transport în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului;</p> <p>c) să realizeze, întretină și să dezvolte un sistem informatic de monitorizare, comandă și achiziție de date, care să permită monitorizarea și conducerea operativă a funcționării sistemului de transport al gazelor naturale;</p> <p>d) să asigure accesul terților la sistemul de transport, conform unor reglementari specifice, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;</p> <p>e) să asigure racordarea terților la sistemul de transport, conform unor reglementări specifice, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;</p> <p>f) să desfășoare activități conexe celei de operare a sistemului, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE, în limitele</p>	

		<p>drepturilor conferite prin condițiile de valabilitate asociate licenței;</p> <p>g) să elaboreze și să aplice regimurile optime de transport și de livrare pentru cantitățile de gaze naturale notificate de utilizatorii de rețea, pentru o anumită perioadă, conform contractelor încheiate;</p> <p>h) să elaboreze și să actualizeze acordurile tehnice de exploatare în zona de graniță și să le transmită spre avizare ANRE, anterior intrării în vigoare;</p> <p>i) să întocmească și să urmărească bilanțul de gaze naturale intrate în sistem și, respectiv, ieșite din sistem, conform reglementărilor ANRE;</p> <p>j) să dețină în depozitele subterane sau să asigure achiziția de gaze, inclusiv din import, pentru cantitățile necesare operării și asigurării echilibrului fizic al sistemului de transport, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE;</p> <p>k) să asigure odorizarea gazelor naturale la ieșirea din SNT, corespunzător reglementărilor propuse de operatorul de transport și de sistem și aprobate de ANRE;</p> <p>l) să elaboreze la solicitarea ANRE și să transmită spre aprobare ANRE metodologiile de tarifare aferente desfășurării activității de furnizare de servicii de echilibrare;</p> <p>m) să realizeze schimbul de informații cu alți operatori de transport și de sistem interconectați, cu operatori de înmagazinare GNL și de distribuție și cu alți colaboratori în domeniul energetic, cu respectarea reglementărilor ENTSO-G privind protocoalele de schimb de informații, rapoartele, structura și procedurile de acces la bazele de date;</p>	
--	--	---	--

		<p>n) să realizeze servicii de sistem necesare pentru accesul și exploatarea rețelelor de transport;</p> <p>o) să elaboreze reglementări specifice necesare pentru realizarea activității de conducere operativă, cu consultarea participanților la piața de gaze naturale pe care le supune spre aprobarea ANRE;</p> <p>p) să elaboreze studii, programe și lucrări privind dezvoltarea sistemului de transport al gazelor naturale;</p> <p>q) să asigure alocarea capacităților pe conductele de interconectare cu respectarea Regulamentului (CE) nr. 715/2009;</p> <p>r) să elaboreze regulile privind managementul congestiilor, inclusiv pe conductele de interconectare, precum și normele de atribuire a capacităților de pe aceste conducte, și să le supună spre aprobare ANRE.</p> <p>s) organizează și administrează piața de echilibrare a gazelor naturale.</p> <p>(2) Operatorul sistemului de transport și de sistem are, în principal, următoarele drepturi:</p> <p>a) să perceapă tarife nediscriminatorii, corespunzătoare serviciilor prestate, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului, conform reglementărilor specifice;</p> <p>b) să refuze accesul terților la sistemul de transport, în condițiile legii;</p> <p>c) să întrerupă sau să limiteze transportul gazelor naturale în condițiile în care sunt periclitată siguranța și integritatea sistemului de transport, conform reglementărilor specifice;</p> <p>d) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum</p>	
--	--	--	--

		<p>și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților;</p> <p>e) să elaboreze norme tehnice/comerciale/operationale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;</p> <p>f) să elaboreze proiecte de reglementări obiective, transparente și nediscriminatorii pentru echilibrarea fizică a sistemului de transport al gazelor naturale, inclusiv propuneri pentru fundamentarea tarifelor care trebuie plătite de utilizatorii de sistem în cazul dezechilibrului fizic, și să le supună spre aprobare ANRE;</p> <p>g) să stocheze gaze naturale în sistemul de transport, în condițiile unor reglementări specifice aprobate de ANRE;</p> <p>h) să folosească, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică ocupate de obiectivele aferente sistemului de transport, precum și terenurile proprietate publică utilizate pentru lucrările de execuție, exploatare, întreținere și reparații;</p> <p>i) să administreze piața de echilibrare în vederea asigurării echilibrului fizic și menținerii în parametrii operaționali a sistemului, cu efectuarea operațiilor comerciale respective; evidențele comerciale privind astfel de operațiuni se țin distinct de cele privind activitatea de transport.</p> <p>(3) Operarea conductelor prin care se realizează interconectarea cu statele ce nu sunt membre ale Uniunii Europene, precum și alocarea capacităților pe acestea, se realizează conform prevederilor acordurilor cu aceste state.</p>	
--	--	--	--

		<p>(4) Operatorul de transport și de sistem și proprietarul sistemului de transport publică informațiile referitoare la propriile activități, necesare utilizatorilor de sistem conform reglementărilor ANRE, în vederea asigurării accesului eficient la sistem, a unei concurențe efective și funcționării eficiente a pieței de gaze naturale, nefiindu-le permisă divulgarea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial obținute pe parcursul activităților acestora, inclusiv cele obținute de la terți în contextul acordării accesului la rețea.</p>	
53.		<p>Art. 34 Atribuțiile proprietarului sistemului de transport</p> <p>(1) Proprietarul sistemului de transport:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) cooperează cu operatorul de transport și de sistem în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestuia, furnizându-i toate informațiile relevante; b) finanțează și/sau își dă acordul asupra modalității de finanțare a investițiilor în rețeaua de transport stabilite de operatorul de transport și sistem și aprobate de ANRE; c) deține răspunderea privind activele sistemului de transport, cu excepția răspunderii privind atribuțiile operatorului de transport și de sistem; d) oferă garanții pentru facilitarea finanțării eventualelor extinderi ale sistemului, cu excepția investițiilor pentru care și-a dat acordul să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de transport și de sistem, în temeiul lit. b). <p>(2) Consiliul Concurenței, în cooperare cu ANRE, este abilitat cu toate competențele necesare să monitorizeze în mod eficient</p>	

		respectarea de către proprietarul sistemului de transport a obligațiilor acestuia în temeiul alin. (1).	
54.		<p>Art. 35 Separarea proprietarului sistemului de transport</p> <p>(1) În cazul în care proprietarul sistemului de transport face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală, proprietarul sistemului de transport este independent cel puțin în ceea ce privește statutul său juridic, organizarea și procesul decizional față de alte activități care nu au legatură cu transportul gazelor naturale.</p> <p>(2) Pentru a asigura independența proprietarului sistemului de transport în condițiile alin. (1), se aplică următoarele criterii:</p> <p>(a) persoanele cu funcție de conducere ale proprietarului sistemului de transport nu pot face parte din structurile operatorului economic integrat din domeniul gazelor naturale care răspunde, direct sau indirect, de gestionarea zilnică a activităților de producere, distribuție și furnizare a gazelor naturale;</p> <p>(b) persoanele cu funcție de conducere din cadrul proprietarului sistemului de transport acționează independent de orice interes de piață în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;</p> <p>(c) proprietarul sistemului de transport stabilește un program de conformitate, care conține măsurile luate pentru a garanta excluderea practicilor discriminatorii și stabilește și obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea obiectivului de independență;</p> <p>(d) proprietarul sistemului de transport desemnează o persoană sau un organism denumit agent de conformitate care să asigure</p>	

		<p>monitorizarea adecvată a respectării programului de conformitate și care depune la ANRE în luna decembrie a fiecărui an, un raport cu privire la măsurile luate, raport care se publică pe site-ul operatorului de transport și de sistem.</p> <p>(3) Proprietarul rețelei de transport transmite spre aprobare la ANRE toate proiectele de contracte ce urmează a fi încheiate cu operatorul de transport și de sistem, inclusiv cele referitoare la utilizarea bunurilor existente precum și a celor realizate ca urmare a investițiilor în rețeaua de transport.</p> <p>(4) Persoanele care au exercitat în cadrul OTS funcții de conducere sau alte funcții relevante în temeiul cărora au avut acces la informații comerciale sensibile, definite potrivit legii, nu pot ocupa funcții similare în cadrul operatorilor economici din domeniul producerii și/sau furnizării de gaze naturale, pe o perioadă de minimum 6 luni de la data încetării raporturilor contractuale cu OTS.</p>	
55.		<p>Art. 36 Interdicții privind deținerea controlului asupra operatorilor de transport și de sistem Operatorilor economici care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare de gaze naturale le este interzis ca, direct sau indirect, să exercite controlul sau să exercite vreun drept cu privire la operatorii de transport și de sistem separați din alte state ale Uniunii Europene care aplică dispozițiile art. 9 alin.(1) din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE.</p>	

56.		<p>Art. 37. Distribuția gazelor naturale</p> <p>(1) Distribuția gazelor naturale se realizează de către operatorul de distribuție.</p> <p>(2) Operatorul de distribuție prestează serviciul de distribuție pentru toți utilizatorii sistemului de distribuție, în condiții nediscriminatorii, asigurând accesul la acesta oricărui solicitant care îndeplinește cerințele prezentei Legi, cu respectarea normelor și standardelor de performanță prevăzute în reglementările tehnice în vigoare.</p> <p>(3) Delimitarea unui sistem de distribuție se realizează, după caz :</p> <p>a) de obiectivele de producție de la robinetul aflat la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare a producătorului;</p> <p>b) de sistemul de transport de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare a operatorului de transport;</p> <p>c) de alt sistem de distribuție de la ieșirea din stația de reglare/măsurare dintre operatorii de distribuție ;</p> <p>d) de clienții finali de la ieșirea din stațiile/posturile de reglare/măsurare sau, după caz, ieșirea din robinetul de branșament către instalațiile de utilizare ale acestora.</p>	
57.		<p>Art. 38. Activitatea de distribuție a gazelor naturale, cu excepția celei realizate prin sistemele de distribuție închise, constituie serviciu public de interes general.</p>	
58.		<p>Art. 39. Independența operatorului de distribuție</p> <p>(1) În cazul în care operatorul de distribuție face parte dintr-un operator economic integrat</p>	

		<p>pe verticală, acesta trebuie să fie independent cel puțin în ceea ce privește forma sa juridică, organizarea și procesul decizional, în raport cu celelalte activități care nu au legătură cu distribuția; această regulă nu creează obligația separării proprietății asupra activelor aparținând operatorului de distribuție față de operatorul economic integrat pe verticală.</p> <p>(2) În vederea asigurării independenței operatorului de distribuție care face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală față de celelalte activități desfășurate de acesta din urmă, se aplică următoarele criterii:</p> <p>a) persoanele care asigură conducerea operatorului de distribuție nu pot face parte din structurile operatorului integrat pe verticală care răspund, direct sau indirect, de gestionarea activităților de producție, transport și furnizare a gazelor naturale;</p> <p>b) luarea măsurilor corespunzătoare pentru a se asigura că interesele profesionale ale persoanelor responsabile pentru managementul operatorului de distribuție sunt luate în considerare, într-o manieră de natură să asigure independența de acțiune a acestora;</p> <p>c) operatorul de distribuție are dreptul de a lua decizii, în mod efectiv, independent de operatorul economic integrat pe verticală, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea sistemului de distribuție; pentru a îndeplini aceste atribuții, operatorul de distribuție are la dispoziție resursele necesare, inclusiv resursele umane, tehnice, financiare și fizice; aceasta nu trebuie să afecteze existența unor mecanisme de coordonare corespunzătoare care trebuie să</p>	
--	--	---	--

		<p>asigure că sunt protejate drepturile de supraveghere economică și managerială ale societății-mamă cu privire la rentabilitatea activelor de către filială; aceste mecanisme vor permite în mod special societății-mamă să aprobe planul financiar anual sau orice instrument echivalent ale operatorului de distribuție și să stabilească limitele globale de îndatorare ale filialei; nu se va permite însă societății-mamă să dea instrucțiuni privind operațiunile curente și nici privind decizii individuale ce au în vedere construirea sau modernizarea obiectivelor aparținând sistemelor de distribuție care nu depășesc termenii stabiliți în planul financiar aprobat sau în oricare alt instrument echivalent;</p> <p>d) operatorul de distribuție trebuie să stabilească un program de conformitate, în care să prezinte măsurile asumate ce asigură excluderea oricărui comportament discriminatoriu și garantează că respectarea acestuia este monitorizată în mod adecvat; acest program trebuie să prezinte și obligațiile specifice ale angajaților pentru realizarea acestui obiectiv; persoana sau organismul responsabil pentru monitorizarea programului de conformitate, numită agent de conformitate, transmite la ANRE și publică, în luna decembrie a fiecărui an, un raport cuprinzând măsurile luate; agentul de conformitate al operatorului de distribuție este complet independent și are acces la toate informațiile operatorului de distribuție sau ale oricărui operator economic afiliat, care sunt necesare în vederea îndeplinirii atribuției sale.</p> <p>(3) Operatorii de distribuție integrați vertical nu trebuie, în activitățile lor de comunicare și de</p>	
--	--	---	--

		<p>publicitate, să creeze confuzie cu privire la identitatea separată a filialei de furnizare din cadrul operatorului economic integrat vertical.</p> <p>(4) Fac excepție de la prevederile alin. (1), (2) și (3) operatorii economici care desfășoară activități de distribuție a gazelor naturale și care deservește un număr de cel mult 100.000 de clienți finali.</p>	
59.		<p>Art. 40 (1) Operatorul de distribuție este obligat să păstreze confidențialitatea asupra informațiilor sensibile din punct de vedere comercial obținute în cursul desfășurării activității sale.</p> <p>(2) Operatorul de distribuție este obligat să împiedice divulgarea discriminatorie a informațiilor privind propria activitate, care pot fi avantajoase din punct de vedere comercial.</p>	
60.		<p>Art. 41 Obligațiile și drepturile operatorului de distribuție</p> <p>(1) Distribuitorul de gaze naturale are, în principal, următoarele obligații:</p> <p>a) să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze și să dezvolte sistemul de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului, activitățile urmând a fi desfășurate în baza autorizațiilor specifice pentru proiectare și execuție a sistemelor de distribuție a gazelor naturale, iar operarea urmând a se desfășura în baza licenței de distribuție;</p> <p>b) să asigure odorizarea gazelor naturale corespunzător reglementarilor aprobate de ANRE, în baza contractelor de prestări de servicii încheiate cu operatorul din amonte, și, acolo unde este cazul, prin odorizare</p>	

		<p>suplimentară în sistemul de distribuție;</p> <p>c) să realizeze interconectări cu alte sisteme, după caz, și să asigure capacitatea sistemului de distribuție pe termen lung;</p> <p>d) să asigure accesul terților la sistemele de distribuție, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de distribuție, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementarilor specifice elaborate de ANRE;</p> <p>e) să întocmească și să urmărească bilanțul de gaze naturale intrate și respectiv ieșite din sistemul propriu;</p> <p>f) să evite subvenția încrucișată între categoriile de clienți finali cu privire la repartizarea costurilor;</p> <p>g) să preia pentru o perioadă determinată, la solicitarea și conform reglementarilor ANRE, operarea unui sistem de distribuție în cazul în care operatorului inițial i-a fost retrasă licența de distribuție sau a fost reziliat contractul de concesiune;</p> <p>h) să asigure echilibrul permanent al sistemului operat;</p> <p>i) să asigure condițiile de securitate în alimentarea cu gaze naturale;</p> <p>j) să desfășoare activități conexe celei de operare a sistemului, conform reglementarilor specifice elaborate de ANRE, în limitele drepturilor conferite prin condițiile de valabilitate asociate licenței;</p> <p>k) să elaboreze și să trimită la ANRE planurile de investiții pe cinci ani, a sistemelor pe care le operează; aceste planuri se actualizează anual de către operator până la sfârșitul lunii decembrie și se aprobă de către ANRE.</p> <p>(2) Operatorul de distribuție a gazelor naturale are, în principal, următoarele drepturi:</p>	
--	--	--	--

		<p>a) să desfășoare activități comerciale legate de serviciul de distribuție a gazelor naturale;</p> <p>b) să încaseze contravaloarea tarifelor corespunzătoare serviciilor prestate, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului, conform reglementărilor specifice;</p> <p>c) să întrerupă funcționarea obiectivelor sistemului de distribuție și alimentarea cu gaze naturale a clienților pentru timpul strict necesar executării lucrărilor de întreținere și reparații, precum și în alte situații prevăzute de prezenta Lege sau în caz de forță majoră, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților;</p> <p>d) să folosească, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică locală ocupate de obiectivele sistemului de distribuție, precum și pentru realizarea lucrărilor de execuție, operare, întreținere și reparații, în condițiile legii;</p> <p>e) să aibă acces la instalațiile de utilizare ale clienților finali pentru verificarea informațiilor referitoare la debitele instalate, modificările efectuate precum și ori de câte ori este necesară intervenția în scopul menținerii siguranței în funcționare a acestora;</p> <p>f) să sisteze alimentarea cu gaze naturale a aparatelor/instalațiilor de utilizare care nu respectă prevederile legislației în vigoare;</p> <p>g) să stocheze gaze naturale în sistemele de distribuție, conform reglementărilor aprobate de ANRE;</p> <p>h) să refuze racordarea la sistemul de distribuție în condițiile art. 59;</p> <p>i) să elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE.</p>	
--	--	---	--

61.		<p>Art. 42 Sistemul de distribuție închis</p> <p>(1) Sistemul de distribuție închis este acel sistem prin care se distribuie gaze naturale într-o zonă industrială, comercială sau de servicii comune, limitată din punct de vedere geografic și care, fără a aduce atingere prevederilor alin. (4), nu alimentează clienții casnici, iar din rațiuni de organizare tehnologică, activitățile derulate de utilizatorii sistemului respectiv să fie integrate sau sistemul respectiv asigură gazele naturale în principal către proprietarul sistemului, operatorul sistemului sau un operator economic afiliat acestora, după caz.</p> <p>(2) Obligațiile privind dezvoltarea sistemului de distribuție, prevăzute la art. 41 alin. (1) lit. c), g) și k) nu sunt aplicabile operatorului unui sistem de distribuție închis.</p> <p>(3) Tarifele pentru serviciul de distribuție dintr-un sistem de distribuție închis sau metodologiile care stau la baza calculării acestora sunt aprobate de ANRE, la cererea operatorului sistemului de distribuție închis.</p> <p>(4) Derogarea prevăzută la alin. (2) se aplică și în cazul în care în zona deservită de un sistem de distribuție închis sunt amplasați clienți casnici, numai dacă aceștia se află într-un raport de muncă sau într-o formă de asociere cu proprietarul sistemului de distribuție la momentul racordării.</p> <p>(5) Înființarea, respectiv operarea unui sistem de distribuție închis se realizează prin autorizație de înființare, respectiv pe bază de licență, acordate de ANRE.</p>	
62.		Art. 43 Înmagazinarea gazelor naturale	

		<p>(1) Înmagazinarea gazelor naturale se realizează de către operatorul de înmagazinare.</p> <p>(2) Gazele naturale se înmagazinează în scopul:</p> <p>a) asigurării securității în alimentarea cu gaze naturale a clienților finali;</p> <p>b) armonizării variațiilor consumului sezonier, zilnic și orar cu sursele de gaze disponibile;</p> <p>c) asigurării permanente a echilibrului fizic al SNT;</p> <p>d) realizării altor activități comerciale.</p>	
63.		<p>Art. 44 Independența operatorului de înmagazinare</p> <p>(1) Un operator de înmagazinare care face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală, trebuie să fie independent cel puțin în ceea ce privește forma juridică, organizarea și procesul de luare a deciziilor față de alte activități care nu au legătură cu transportul, distribuția sau înmagazinarea.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică numai cu privire la instalațiile de înmagazinare care sunt necesare din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la sistem în scopul alimentării clienților, în conformitate cu reglementările specifice.</p> <p>(3) În vederea asigurării independenței operatorului de înmagazinare față de operatorul economic integrat pe verticală din care face parte și care desfășoară cel puțin una din activitățile de producție sau de furnizare, se aplică următoarele criterii minime:</p> <p>a) persoanele care asigură conducerea operatorului de înmagazinare nu pot face parte din structurile operatorului economic integrat</p>	

		<p>pe verticală care răspund, direct sau indirect, de coordonarea activității de producție și furnizare a gazelor naturale;</p> <p>b) trebuie luate măsuri adecvate pentru a garanta că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere din cadrul operatorului de înmagazinare sunt luate în considerare, astfel încât să se asigure faptul că acestea au posibilitatea de a acționa independent;</p> <p>c) operatorul de înmagazinare dispune de suficiente competențe de luare a deciziilor, independent de societatea mamă, cu privire la elementele de active necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea instalațiilor de înmagazinare; aceasta nu împiedică existența unor mecanisme de coordonare adecvate care să garanteze protejarea drepturilor de supraveghere economică și cele de supraveghere a gestiunii ale societății-mamă asupra randamentului activelor unei filiale; societatea-mamă are dreptul să aprobe planul financiar anual al operatorului de înmagazinare sau orice document echivalent și să stabilească limite globale ale nivelului de îndatorare a filialei sale; societatea-mamă nu are dreptul să dea instrucțiuni privind gestionarea curentă, nici cu privire la deciziile individuale referitoare la construirea sau modernizarea instalațiilor de înmagazinare, care nu depășesc limitele din planul financiar aprobat sau orice document echivalent;</p> <p>d) operatorul de înmagazinare stabilește un program de conformitate, care conține măsurile luate pentru a garanta excluderea practicilor discriminatorii și stabilește și obligațiile</p>	
--	--	--	--

		<p>specifice impuse angajaților pentru realizarea obiectivului de independență;</p> <p>e) operatorul de înmagazinare desemnează o persoană sau un organism denumit agent de conformitate care să asigure monitorizarea adecvată a respectării programului de conformitate și care transmite la autoritatea competentă în luna decembrie a fiecărui an un raport cu privire la măsurile luate, raport care se publică pe site-ul operatorului de înmagazinare.</p>	
64.		<p>Art. 45 Obligațiile și drepturile operatorului de înmagazinare</p> <p>(1) Operatorul de înmagazinare are, în principal, următoarele obligații:</p> <p>a) să opereze, întrețină, reabiliteze și să modernizeze instalațiile tehnologice de suprafață aferente depozitelor de înmagazinare, în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului;</p> <p>b) să asigure accesul terților la depozitele de înmagazinare, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, conform reglementărilor ANRE;</p> <p>c) să publice lista instalațiilor de înmagazinare sau a unor părți dintre acestea care sunt oferite spre acces terților;</p> <p>d) să furnizeze informații utilizatorilor sistemului de înmagazinare, necesare pentru un acces eficient la sistem.</p> <p>e) să elaboreze și să trimită la ANRE planurile de investiții pe cinci ani, a sistemelor pe care le operează; aceste planuri se actualizează anual de către operator până la sfârșitul lunii decembrie și se aprobă de către ANRE.</p> <p>(2) Operatorul depozitului de înmagazinare</p>	

		<p>are, în principal, următoarele drepturi:</p> <p>a) să încaseze tariful aferent prestării serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului, conform reglementărilor specifice;</p> <p>b) să elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;</p> <p>c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților;</p> <p>d) să refuze în mod justificat accesul terților la depozitele de înmagazinare, în condițiile legii.</p> <p>(3) Operatorul de înmagazinare publică informațiile referitoare la propriile activități, necesare utilizatorilor de sistem/solicitanții de acces, conform reglementărilor ANRE, în vederea asigurării accesului eficient la sistem, a unei concurențe efective și funcționării eficiente a pieței de gaze naturale, nefiindu-le permisă divulgarea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial obținute pe parcursul activităților acestora, inclusiv cele obținute de la terți în contextul acordării accesului la rețea.</p>	
65.		<p>Art. 46 Obligațiile și drepturile furnizorului de gaze naturale</p> <p>(1) Furnizorul de gaze naturale are, în principal, următoarele obligații:</p> <p>a) să desfășoare activitatea de furnizare a gazelor naturale pe bază de contracte comerciale încheiate conform reglementărilor</p>	

		<p>ANRE;</p> <p>b) să respecte standardele de performanță pentru serviciul de furnizare;</p> <p>c) să asigure înmagazinarea gazelor naturale, conform reglementărilor ANRE;</p> <p>d) să încheie contracte de achiziție a gazelor naturale astfel încât să asigure acoperirea consumului pentru clienții săi;</p> <p>e) să pună la dispoziția clienților datele relevante privind consumul acestora pe o perioadă ce cuprinde cel puțin ultimii 5 ani de zile;</p> <p>f) să înființeze puncte unice de contact pentru informarea clienților finali cu privire la drepturile acestora, la legislația în vigoare și la căile de soluționare a litigiilor, în cazul unui diferend;</p> <p>g) să asigure clienților schimbarea efectivă a furnizorului de gaze naturale în termen de 3 săptămâni de la data solicitării;</p> <p>h) să pună la dispoziția clienților mai multe modalități de plată a contravalorii consumului de gaze naturale și să permită acestora să opteze pentru oricare dintre acestea;</p> <p>i) să plătească contravaloarea gazelor naturale achiziționate, conform contractelor încheiate.</p> <p>(2) Furnizorul de gaze naturale are, în principal, următoarele drepturi:</p> <p>a) să încaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate, conform contractelor încheiate cu clienții;</p> <p>b) să încaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate în regim de furnizare de ultimă instanță, conform reglementărilor ANRE;</p> <p>c) să limiteze și/sau să sisteze furnizarea gazelor naturale la clienți, în condițiile specificate în contracte.</p>	
66.		Art. 47 Obligațiile furnizorului de ultimă instanță	

		<p>(1) Furnizorul de ultimă instanță are obligația de a asigura furnizarea gazelor naturale clienților finali în conformitate cu reglementările ANRE, la preturi reglementate de ANRE.</p> <p>(2) Furnizorul de ultimă instanță are obligația de a furniza, conform reglementarilor emise de ANRE, gaze naturale clienților finali al caror furnizor se află în situația de a i se retrage licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau în orice altă situație identificată de ANRE în care clienții finali nu au asigurată furnizarea de gaze naturale din nici o altă sursă.</p>	
67.		<p>Art. 48 Obligațiile și drepturile clientului final de gaze naturale</p> <p>(1) Clienții finali au obligația să achite facturile reprezentând contravaloarea serviciilor prestate de către furnizor/operatorul sistemului, în termenul și în condițiile prevăzute în contractul încheiat cu acesta.</p> <p>(2) Pentru neîndeplinirea obligațiilor contractuale, altele decât obligația de plată a clientului final, partea în culpă plătește celeilalte părți daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, în conformitate cu prevederile stipulate în contract.</p> <p>(3) În cazul consumului fraudulos constatat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, clientul final poate fi deconectat de la sistemul de distribuție/transport al gazelor naturale.</p> <p>(4) Clienții finali de gaze naturale au următoarele drepturi:</p> <p>a) să aibă acces la sistem în condițiile legii și să fie alimentați cu gaze naturale în</p>	

		<p>conformitate cu prevederile contractului de furnizare, încheiat în conformitate cu contractul-cadru aprobat de ANRE;</p> <p>b) să solicite furnizorului/operatorului sistemului modificarea și completarea contractului încheiat cu acesta, atunci când apar elemente noi ori când consideră necesară detalierea sau completarea unor clauze contractuale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;</p> <p>c) să fie notificat în mod corespunzător cu privire la orice intenție de modificare a contractului și să fie informat, în momentul notificării, cu privire la dreptul de a denunța contractul, în cazul în care nu acceptă noile condiții;</p> <p>d) să solicite furnizorului întreruperea furnizării gazelor naturale, în cazul în care întreruperea este legată de funcționarea în condiții de siguranță a instalațiilor clientului final sau ale operatorului de sistem;</p> <p>e) să solicite furnizorului/operatorului de sistem să ia măsuri pentru remedierea defecțiunilor survenite;</p> <p>f) să solicite și să primească penalitățile suportate de către furnizorul/operatorul de sistem pentru neîndeplinirea obligațiilor, în conformitate cu prevederile standardelor de performanță;</p> <p>g) să i se pună la dispoziție cel puțin două modalități de plată, care să îi permită acestuia să-și îndeplinească obligațiile de plată a facturii, prevăzute în contract;</p> <p>h) să își schimbe furnizorul în mod gratuit, cu respectarea condițiilor contractuale, în termen de 3 săptămâni de la data solicitării, conform unei proceduri aprobate de ANRE, care</p>	
--	--	---	--

		<p>stabilește în principal etapele procesului de schimbare a furnizorului, modalitatea de stingere a obligațiilor de plată datorate de clientul final furnizorului ce urmează a fi schimbat, datele ce pot fi solicitate de clientul final sau de noul furnizor în procesul de schimbare, precum și operatorii de sistem care sunt obligați să le furnizeze;</p> <p>i) să primească un decont final de lichidare, după schimbarea furnizorului de gaze naturale, în termen de 6 săptămâni de la schimbarea furnizorului;</p> <p>j) să solicite și să primească de la furnizor/operatorul de sistem toate datele relevante privind propriul consum pe ultimii 5 ani, fără să li se perceapă costuri suplimentare pentru acest serviciu.</p> <p>(5) Clienții finali nu au dreptul să vândă gazele naturale.</p>	
68.		<p>Art.49.Obligațiile și drepturileoperatorului pieței de gaze naturale</p> <p>(1) Operatorul pieței de gaze naturale este persoana juridică titulară de licență care asigură administrarea pietelor centralizate de gaze naturale, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.</p> <p>(2) Operatorului pieței de gaze naturale nu îi este permisă divulgarea informațiilor legate de tranzacțiile de gaze naturale pe care le deține, obținute pe parcursul activității sale, altfel decât în condițiile legii.</p> <p>(3) Prețurile stabilite pe piețele centralizate de</p>	

		gaze naturale se fac publice conform reglementărilor ANRE.	
69.		Cap. VI Accesul și racordarea la rețea	
70.		Art. 50 Accesul terților la conductele de alimentare din amonte, la sistemele de transport, la depozitele de înmagazinare, la sistemele GNL și la sistemele de distribuție a gazelor naturale se realizează în regim reglementat.	
71.		<p>Art. 51 (1) Racordarea terților la conductele de alimentare din amonte, la sistemele de transport, la depozitele de înmagazinare, la sistemele GNL și la sistemele de distribuție a gazelor naturale se realizează în regim reglementat prin emiterea unui acord de acces, conform reglementarilor specifice elaborate de ANRE.</p> <p>(2) Racordarea la conductele de alimentare din amonte și la sistemul de transport este permisă următoarelor categorii de solicitanți:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) titularii contractelor de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale, în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale ce le revin în această calitate; b) operatorii instalațiilor GNL; c) operatorii depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale; d) clienții industriali noi; e) operatorii economici titulari ai licenței de distribuție; f) producătorii de gaze naturale; g) alte categorii de clienți dacă aceștia nu au soluție de alimentare, din punct de vedere al debitului orar solicitat, din sistemul de 	

		distribuție a gazelor naturale din zona delimitată concesionată unde urmează a fi realizată racordarea; lipsa soluției de alimentare din sistemul de distribuție este comunicată, obligatoriu, în scris, de operatorul de distribuție și avizată de ANRE.	
72.		<p>Art. 52 (1) Refuzul accesului terților la obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale se poate face în următoarele situații:</p> <p>a) capacitatea este insuficientă;</p> <p>b) accesul la sistem împiedică îndeplinirea obligațiilor de serviciu public și siguranță în exploatare;</p> <p>c) accesul la sistem poate conduce la serioase dificultăți economice și/sau financiare legate de contractele de tip “<i>take-or-pay</i>” pentru titularul de licență/autorizație căruia i se solicită accesul;</p> <p>d) calitatea gazelor naturale care urmează să fie introduse în sisteme și/sau în depozite nu corespunde cerințelor impuse de reglementările în vigoare.</p> <p>(2) Refuzul de acces la sistem se materializează printr-un document denumit Refuz de acces care cuprinde în mod obligatoriu motivele refuzului.</p>	
73.		<p>Art. 53 Refuzul de racordare la obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale se poate face în următoarele situații:</p> <p>a) operatorul de sistem a emis un refuz de acces la sistem;</p> <p>b) nu există obiective/conducte părți componente ale sistemelor la care urmează a fi realizată conectarea;</p> <p>c) în cazul neîndeplinirii obligației de plată a</p>	

		tarifului de racordare.	
74.		<p>Art. 54 (1) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza accesul la sistem și este obligat să finanțeze lucrările dacă realizarea obiectivelor necesare racordării sunt economic justificate.</p> <p>(2) În cazul în care realizarea obiectivelor/conductelor, altele decât cele precizate la alin. (1), nu este economic justificată pentru operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem, solicitantul poate participa în cota-parte, la finanțarea obiectivelor/conductelor.</p> <p>(3) Activele care rezultă în condițiile alin. (2) se preiau în folosință, de către operatorul de distribuție sau de către operatorul de transport și de sistem, pe baza unui contract în care se stipulează în mod explicit condițiile financiare.</p> <p>(4) Solicitantul are dreptul să recupereze contravaloarea sumei investite conform alin. (2), de la punerea în funcțiune a obiectivului, de la următorii utilizatori racordați la obiectivele/sistemele realizate în conformitate cu prevederile alin. (2); modalitatea de recuperare a cotei parte din investiție se face în conformitate cu reglementările ANRE.</p> <p>(5) Evaluarea condițiilor privind asigurarea accesului solicitanților la sistem, în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2), se determină în baza unui studiu tehnico-economic realizat conform unor criterii aprobate de către ANRE, care au la bază principiul recuperării costurilor investiției, pe care operatorul are obligația de a-l realiza în termen de 30 de zile de la data primirii solicitării.</p> <p>(6) La expirarea termenului prevăzut la alin. (5)</p>	

		<p>studiul se transmite solicitanților, cu titlu gratuit.</p> <p>(7) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem are obligația de a realiza și pune în funcțiune obiectivul realizat în termen de nouă luni de la data emiterii acordului de acces sau de la data semnării contractului, după caz sau cel mult șase luni de la data obținerii autorizației de construire.</p>	
75.		<p>Art. 55 Magistrale directe</p> <p>(1) În vederea asigurării necesarului de gaze naturale, solicitanții care se află în alte zone decât cele prevăzute la art. 10 alin. (1), pot solicita ANRE aprobarea pentru construirea unei magistrale directe.</p> <p>(2) ANRE emite autorizații pentru construirea unei magistrale directe numai în absența unei perspective de acces la sistem în următorii doi ani.</p> <p>(3) Magistrala directă este finanțată integral de solicitanții prevăzuți la alin. (1) și se află în proprietatea acestora.</p> <p>(4) Criteriile transparente și nediscriminatorii pentru acordarea autorizațiilor de înființare, precum și condițiile de operare a magistralei directe, se aprobă de ANRE.</p>	
76.		<p>Art. 56 Soluționarea divergențelor de acces la sistem</p> <p>(1) Pentru soluționarea pe cale administrativ-jurisdicțională a divergențelor de acces la sistem se constituie în cadrul ANRE o comisie de specialitate.</p> <p>(2) Organizarea și funcționarea comisiei prevăzute la alin. (1) se realizează în baza unui regulament emis de ANRE.</p> <p>(3) ANRE emite o hotărâre în termen de 60 de</p>	

		zile de la primirea reclamației. (4) Hotărârea comisiei prevăzute la alin. (3) are caracter definitiv, este obligatorie pentru părți și poate fi atacată în condițiile Legii Contenciosului Administrativ.	
77.		CAP. VII Prevederi generale privind gazul petrolier lichefiat (GPL), gazul natural comprimat pentru vehicule (GNCV) și gazul natural lichefiat (GNL)	
78.		Art. 57 Reglementările tehnice și comerciale cu privire la stocarea, distribuția și utilizarea GPL sunt elaborate/aprobate de ANRE cu consultarea părților interesate.	
79.		Art. 58 (1) Reglementările tehnice și comerciale privind tratarea și comprimarea gazelor naturale pentru producerea GNCV, precum și cele privind stocarea acestora în recipientele din stațiile de umplere sunt aprobate de ANRE cu consultarea părților interesate. (2) În scopul realizării cadrului general de reglementare pentru producerea, stocarea, livrarea și utilizarea GNCV, ANRE stabilește Codul tehnic al GNCV.	
80.		Art. 59 Cadrul general de reglementare privind GNL se stabilește de ANRE prin Codul tehnic al GNL.	
81.		Art. 60 Operatorii economici și/sau persoanele fizice care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul GNL, GNCV, GPL trebuie să dețină autorizații/licențe emise de ANRE în baza unor regulamente	

		specifice.	
82.		Cap. VIII Asigurarea calității echipamentelor, instalațiilor, aparatelor, produselor și procedeele utilizate în sectorul gazelor naturale	
83.		Art. 61 (1) Utilizarea echipamentelor, instalațiilor, aparatelor, produselor și procedeele în sectorul gazelor naturale este permisă după obținerea în prealabil, a acceptului operatorului sistemului, în baza unor metodologii/proceduri elaborate de către acesta și avizate de ANRE. (2) ANRE asigură transparența acestui proces prin publicarea metodologiilor/procedurilor avizate pe site-ul propriu.	
84.		Art. 62 Sisteme de măsurare inteligentă (1) Până la data de 3 septembrie 2012, ANRE evaluează implementarea sistemelor de măsurare inteligente care contribuie la participarea activă a consumatorilor pe piața furnizării de gaze naturale, din punct de vedere al costurilor și beneficiilor pe termen lung pentru piață și pentru consumatorii individuali, a tipului de contorizare inteligentă, precum și al termenelor fezabile de implementare. (2) În condițiile în care prin evaluarea prevăzută la alin. (1) se constată că implemetarea sistemelor de măsurare inteligente este avantajoasă pentru funcționarea pieței gazelor naturale, ANRE elaborează și aprobă un calendar de implementare, acordând atenția cuvenită utilizării de standarde adecvate și de bune practici, precum și importanței dezvoltării pieței	

		gazelor naturale.	
85.		<p>Art. 63 Verificarea proiectelor</p> <p>(1) Înainte de execuția lucrărilor pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, în vederea respectării cerințelor privind calitatea în construcții, operatorii economici care exploatează sistemele respective au obligația de a verifica proiectele de execuție prin intermediul verificatorilor de proiecte atestați de către ANRE;</p> <p>(2) Proiectele aferente execuției/modificărilor instalațiilor de utilizare se verifică de către verificatori atestați, de către Ministerul dezvoltării regionale și turismului.</p> <p>(3) Proiectele aferente sistemelor și instalațiilor de utilizare din domeniul gazelor naturale se consideră a fi avizate dacă au fost declarate conforme de către verificatorul de proiect.</p>	
86.		<p>Art. 64 Atestarea verificatorilor de proiecte</p> <p>(1) Atestarea verificatorilor de proiecte menționați la art. 63 alin. (1) se face conform unui regulament aprobat de către ANRE.</p> <p>(2) Verificatorii de proiecte care au fost atestați de alte instituții își păstrează competențele prin echivalarea atestatului, conform Regulamentului precizat la alin. (1).</p> <p>(3) Verificatorii de proiecte atestați răspund în mod solidar cu proiectanții pentru asigurarea prin proiect a tuturor cerințelor tehnice și de calitate prevăzute de legislația în vigoare, în vederea realizării și exploatării în condiții de siguranță a obiectivului proiectat, precum și pentru eventualele modificări ale proiectului pe durata execuției.</p>	
87.		Art. 65 Recepția lucrărilor	

		<p>(1) Recepția obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se realizează de către specialiști, instalatori autorizați ANRE, angajați ai operatorilor economici licențiați care au urmărit execuția acestora, conform prevederilor normelor tehnice specifice.</p> <p>(2) Recepția instalațiilor de utilizare a gazelor naturale aparținând consumatorilor finali se realizează de către beneficiarul lucrării și specialiștii operatorului economic autorizat ANRE care a executat lucrarea respectivă, conform prevederilor normelor tehnice specifice.</p>	
88.		<p>Art. 66 Expertiza lucrărilor</p> <p>(1) Obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, se supun, după caz, expertizării tehnice de către experți autorizați, conform unui regulament aprobat de către ANRE.</p> <p>(2) Experții care au fost atestați de alte instituții își păstrează competențele prin echivalarea atestatului, conform Regulamentului precizat la alin. (1).</p>	
89.		Cap. IX Noua infrastructură	
90.		<p>Art. 67 (1) Noile infrastructuri majore pentru gaze naturale, cum ar fi interconectările dintre statele membre, instalațiile GNL și instalațiile de înmagazinare, pot beneficia de o derogare, pe o perioadă determinată de timp, la cerere, de la prevederile legislației în vigoare, referitoare la accesul terților la sistemele de transport, înmagazinare și la conductele de alimentare din amonte, precum și de la metodologiile de tarifare, în următoarele condiții:</p>	

		<p>a) investiția trebuie să întărească concurența în furnizarea de gaze naturale și să îmbunătățească siguranța alimentării;</p> <p>b) nivelul de risc legat de investiție este de așa natură încât investiția să nu se realizeze decât dacă se acordă o derogare;</p> <p>c) infrastructura trebuie să fie în proprietatea unei persoane juridice care este separată cel puțin în privința formei sale juridice de operatorii de sistem în ale căror sisteme se construiește infrastructura;</p> <p>d) se percep tarife pentru utilizatorii infrastructurii respective;</p> <p>e) derogarea nu influențează negativ concurența, funcționarea eficientă a pieței interne a gazelor naturale sau funcționarea eficientă a sistemului reglementat la care este conectată infrastructura.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică și creșterilor semnificative de capacitate a infrastructurilor existente, precum și modificărilor acestor infrastructuri care permit dezvoltarea unor noi surse de furnizare de gaze naturale.</p>	
91.		<p>Art. 68 ANRE hotărăște asupra acordării derogării prevăzute la art. 67 adoptând o decizie motivată corespunzător; decizia ANRE se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p>	
92.		<p>Art. 69 Derogarea poate acoperi în întregime sau parțial noua infrastructură, infrastructura existentă cu capacitate semnificativ mărită sau modificarea infrastructurii existente.</p>	
93.		<p>Art. 70 La luarea deciziei de acordare a unei</p>	

		derogări se ia în considerare, după caz, necesitatea de a impune condiții referitoare la durata derogării și accesul nediscriminator la conducta de interconectare.	
94.		Art. 71 La luarea deciziei privind condițiile prevăzute la art. 73 se vor avea în vedere, în principal, durata contractelor, capacitatea suplimentară ce va fi construită sau modificarea capacității existente, orizontul de timp al proiectului și condițiile naționale.	
95.		Art. 72 La acordarea unei derogări, ANRE poate decide asupra regulilor și mecanismelor pentru gestionarea și alocarea capacității, în cazul în care acestea nu împiedică punerea în aplicare a contractelor pe termen lung.	
96.		Art. 73 În cazul unei conduite de interconectare, orice decizie de derogare se ia după consultări cu celelalte state membre sau, după caz, cu autoritățile de reglementare sau cu Agenția de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER.	
97.		Art. 74 Autoritatea de reglementare transmite Comisiei Europene, fără întârziere, o copie a tuturor cererilor de derogare, imediat după primirea acestora; decizia de derogare se comunică fără întârziere de ANRE Comisiei Europene, împreună cu toate informațiile relevante.	
98.		Art. 75 Informațiile prevăzute la art. 74 trebuie să cuprindă, în principal: a) motivele detaliate pe baza cărora autoritatea de reglementare sau statul membru a acordat	

		<p>derogarea, inclusiv informațiile financiare care justifică necesitatea;</p> <p>b) analiza efectuată în privința efectului asupra concurenței și funcționării eficiente a pieței interne a gazelor naturale rezultând din acordarea derogării;</p> <p>c) motivele pentru perioada de timp și partea din capacitatea totală a infrastructurii gazelor naturale respective pentru care s-a acordat derogare;</p> <p>d) în cazul în care derogarea se referă la o conductă de interconectare, rezultatul consultării cu statele membre respective sau cu autoritățile de reglementare;</p> <p>e) contribuția infrastructurii la diversificarea surselor de alimentare cu gaze naturale.</p>	
99.		Cap. X Obligația de serviciu public	
100.		<p>Art. 76 (1) Titularii de licențe de înmagazinare, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale au obligația să-și desfășoare activitățile cu respectarea obligațiilor stipulate în licențele, respectiv autorizațiile emise de ANRE, privind siguranța, calitatea, continuitatea aprovizionării, eficiența energetică, cu respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii și de protecție a mediului, precum și a prevederilor din contractele directe cu clienții.</p> <p>(2) Obligațiile de serviciu public sunt impuse operatorilor economici din sectorul gazelor naturale de Guvern, caz în care se notifică Comisiei Europene, sau de ANRE, prin licențe sau autorizații, precum și prin reglementări specifice, pentru fiecare activitate din sectorul gazelor naturale, și pot să se refere la</p>	

		<p>siguranța, inclusiv siguranța alimentării cu gaze naturale a clienților finali, la regularitatea, calitatea și prețul serviciilor de furnizare a gazelor naturale, precum și la protecția mediului, inclusiv la eficiența energetică, energia din surse regenerabile și protecția climei.</p> <p>(3) Obligațiile de serviciu public prevăzute la alin. (2) se introduc în interesul economic general, cu respectarea principiului proporționalității față de scopul urmărit, și sunt clar definite, transparente, nediscriminatorii, controlabile și garantează operatorilor economici din sectorul gazelor naturale accesul egal la clienții naționali.</p> <p>(4) Costurile efectuate într-o manieră prudentă de operatorii economici pentru realizarea obligațiilor de serviciu public sunt costuri justificate și se acoperă prin prețurile sau tarifele practicate de aceștia, în conformitate cu reglementările specifice ale ANRE.</p> <p>(5) ANRE reexaminează la fiecare doi ani necesitatea și modalitatea de impunere a obligațiilor de serviciu public, ținând seama de evoluția sectorului de gaze naturale.</p> <p>(6) ANRE elaborează și transmite primului-ministru și ministerului de resort un raport cu privire la măsurile adoptate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, inclusiv protecția consumatorului și a mediului și la posibilul lor efect asupra concurenței interne și internaționale, care va fi reactualizat, la fiecare doi ani, având în vedere modificările aduse acestor măsuri. Acest raport se transmite comisiilor de specialitate din Parlamentul României și Comisiei Europene, pentru informare.</p>	
--	--	---	--

101.		Cap. XI Piața gazelor naturale	
102		<p>Art. 77 Structura pieței de gaze naturale</p> <p>(1) Piața de gaze naturale este compusă din piața reglementată și piața concurențială, iar tranzacțiile cu gaze naturale se fac angro sau cu amănuntul.</p> <p>(2) Creșterea ponderii pieței concurențiale se realizează gradual, prin asigurarea accesului pe această piață pentru cât mai mulți participanți, furnizori și clienți finali, în conformitate cu prevederile art. 78.</p> <p>(3) Participanții la piața de gaze naturale trebuie să respecte regulile de funcționare a acesteia, aprobate de ANRE.</p> <p>(4) Participanții la piața de gaze naturale și structurile operaționale asociate sunt: producătorii, furnizorii, clienții finali, operatorul/operatorii de transport și de sistem, operatorii piețelor centralizate de gaze naturale, operatorii de distribuție și operatorii de înmagazinare/stocare.</p> <p>(5) Participanții la piața de gaze naturale sunt obligați să-și asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor pe care le generează pe piața de gaze naturale, în conformitate cu reglementările aprobate de ANRE.</p> <p>(6) Clienții finali de gaze naturale au dreptul să își aleagă furnizorul și să negocieze direct contracte de vânzare-cumpărare cu acesta.</p> <p>(7) Dacă și-au exercitat dreptul de eligibilitate, clienții finali nu mai au dreptul să revină la furnizarea reglementată.</p> <p>(8) Se înființează Comisia de soluționare a disputelor, ca organism care soluționează</p>	

		<p>disputele pe piața angro și cu amănuntul apărute între participanții la piața de gaze naturale.</p> <p>(9) Comisia de soluționare a disputelor este formată din 5 membri care sunt numiți prin decizie a ANRE, pe o perioadă de 3 ani dintre salariații ANRE având o vechime de cel puțin 5 ani în domeniul gazelor naturale.</p> <p>(10) Comisia de soluționare a disputelor își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat prin decizie ANRE, după consultare publică.</p>	
103.		<p>Art. 78 Funcționarea pieței reglementate de gaze naturale</p> <p>(1) Piața reglementată de gaze naturale funcționează în principal pentru asigurarea alimentării cu gaze naturale a clienților finali prevăzuți la art. 82 alin. (2), lit. a), b) și c).</p> <p>(2) Pe piața reglementată de gaze naturale autoritatea competentă are dreptul să:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) impună obligații de serviciu public, conform art. 76; b) impună furnizorilor proceduri transparente de achiziție a gazelor naturale de pe piața concurențială destinate realizării activităților prevăzute la art. 82 alin. (2), lit.a), b) și c); c) stabilească prețurile aplicate de furnizorii de gaze naturale de ultimă instanță clienților finali; d) aprobe metodologii de verificare/control a cheltuielilor cu achiziția gazelor naturale. <p>(3) Furnizarea gazelor naturale pe piața reglementată se face pe bază de contracte-cadru aprobate de ANRE.</p> <p>(4) ANRE monitorizează continuu efectul pieței reglementate asupra pieței concurențiale de gaze naturale și ia măsurile necesare pentru</p>	

		<p>evitarea eventualelor distorsiuni ale concurenței și pentru creșterea gradului de transparență a tranzacțiilor comerciale.</p> <p>(5) ANRE organizează, în cadrul acțiunii de monitorizare, un proces de evaluare a funcționării pieței de gaze naturale în condițiile renunțării la aplicarea prețurilor reglementate pentru clienții finali, în care vor fi utilizate cel puțin următoarele criterii generale:</p> <p>a) numărul de furnizori activi în piața de gaze naturale în fiecare an;</p> <p>b) cota de piață a fiecăruia din furnizorii activi;</p> <p>c) capacitatea economico-financiară a furnizorilor activi și comportamentul acestora în piață;</p> <p>d) evoluția numărului anual de schimbări ale furnizorului de gaze naturale ;</p> <p>e) nivelul și evoluția prețurilor în piață;</p> <p>f) numărul și tipul consumatorilor vulnerabili.</p>	
104.		<p>Art. 79 Funcționarea pieței concurențiale de gaze naturale</p> <p>(1) Pe piața concurențială, tranzacțiile comerciale cu gaze naturale se fac angro sau cu amănuntul, cu respectarea reglementărilor ANRE, iar prețurile se formează pe baza cererii și a ofertei, ca rezultat al mecanismelor concurențiale.</p> <p>(2) Piața concurențială angro funcționează pe bază de:</p> <p>a) contracte bilaterale între operatorii economici din domeniul gazelor naturale;</p> <p>b) tranzacții pe piețe centralizate, administrate de către operatorul pieței de gaze naturale sau operatorul pieței de echilibrare, după caz;</p> <p>c) alte tipuri de tranzacții sau contracte.</p> <p>(3) Pe piața concurențială cu amănuntul,</p>	

		<p>furnizorii vând gaze naturale clienților finali prin contracte la prețuri negociate sau oferte tip.</p> <p>(4) Datele relevante cum ar fi durata, regulile privind livrarea și decontarea, cantitatea, termenele de executare, prețurile tranzacției, mijloacele de identificare ale clientului angro, cu privire la toate tranzacțiile din cadrul contractelor de furnizare de gaze naturale și al instrumentelor derivate din domeniul gazelor naturale încheiate cu clienți angro și cu operatorii de transport și de sistem precum și cu operatorii de înmagazinare și de GNL se păstrează de furnizori cel puțin 5 ani și se pun la dispoziția ANRE, Consiliului Concurenței, Comisiei Europene și a celorlalte autorități naționale competente, la cererea acestora.</p> <p>(5) Obligația de păstrare a datelor privitoare la tranzacțiile din cadrul instrumentelor derivate se aplică numai după publicarea liniilor directe de către Comisia Europeană.</p> <p>(6) Datele prevăzute la alin. (5) pot fi publicate cu respectarea confidențialității informațiilor sensibile comercial.</p>	
105.		Cap. XII Prețuri și tarife	
106.		<p>Art. 80 (1) Sistemul de prețuri și tarife pentru gazele naturale este conceput astfel încât să asigure:</p> <p>a) apropierea de valoarea de piață a combustibililor alternativi, promovarea competiției pe piața gazelor naturale, diversificarea surselor de alimentare cu gaze naturale și mărirea siguranței furnizării;</p> <p>b) recuperarea costurilor efectuate într-o manieră prudentă, aferente activităților reglementate, asigurarea unei rate rezonabile</p>	

		<p>a rentabilității pentru capitalul investit în activitățile reglementate, stimularea dezvoltării capacităților de producție, transport, înmagazinare și distribuție a gazelor naturale atât pe termen scurt, cât și pe termen lung;</p> <p>c) economisirea de energie la clienții finali;</p> <p>d) îmbunătățirea calității gazelor naturale și a serviciilor prestate clienților.</p> <p>(2) Principiile care stau la baza elaborării reglementărilor privind sistemele de prețuri și tarife pentru activitățile reglementate sunt următoarele:</p> <p>a) prețurile/tarifele trebuie să fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective și determinate într-o manieră transparentă, pe baza metodologiilor aprobate și publicate de autoritatea competentă;</p> <p>b) stimularea utilizării eficiente a gazelor naturale, asigurarea calității serviciilor, asigurarea puterii calorice a gazelor naturale, promovarea concurenței pe piața gazelor naturale și protecția intereselor clienților;</p> <p>c) prevenirea speculațiilor și a comportamentelor speculative pe piața gazelor naturale;</p> <p>d) încurajarea trecerii cererii din perioada de vârf de consum în perioadele de consum redus.</p> <p>(3) Este interzisă recuperarea costurilor corespunzătoare serviciului asigurat pentru o anumită categorie de clienți finali prin tarifele practicate altor categorii de clienți finali.</p> <p>(4) Este interzisă subvenția încrucișată între activitățile reglementate, precum și între activitățile reglementate și cele nereglementate ale unui operator economic.</p>	
--	--	--	--

107.		<p>Art. 81 (1) Pe piața reglementată care cuprinde activitățile cu caracter de monopol natural, activitățile conexe acestora și furnizarea la preț reglementat și în baza contractelor-cadru, sistemele de prețuri și tarife se stabilesc de ANRE.</p> <p>(2) Activitățile aferente pieței reglementate cuprind:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) furnizarea gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru până la sfârșitul lunii decembrie 2014 pentru clienții noncasnici, cu excepția cazului în care la această dată se constată existența unei diferențe semnificative între prețul de comercializare a producției interne și prețul european de import care ar putea periclita stabilitatea pieței, situație în care termenul se prelungește până la sfârșitul lunii decembrie 2015; b) furnizarea gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru până la sfârșitul lunii decembrie 2018 pentru consumatorii casnici; c) furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru; d) administrarea piețelor centralizate; e) transportul gazelor naturale; f) transportul gazelor prin conductele de alimentare din amonte, conform prevederilor condițiilor de valabilitate a licenței; g) înmagazinarea subterană a gazelor naturale; h) stocarea gazelor naturale; i) distribuția gazelor naturale și a biogazului/biometanului; j) activitățile conexe desfășurate de către 	
------	--	---	--

		<p>operatorii licențiați.</p> <p>(3) Calendarul de eliminare treptată a prețurilor reglementate pentru clienții finali cu începere din luna decembrie 2012 pentru clienții noncasnici, respectiv din luna iulie 2013 pentru clienții casnici s-a stabilit ținând seama de posibilele efecte negative ale eliminării prețurilor reglementate astfel încât acestea să fie cât mai puțin resimțite de clienți.</p> <p>(4) Pentru activitățile aferente pieței reglementate, prețurile și tarifele se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate și publicate de către ANRE.</p> <p>(5) Metodologiile de reglementare a prețurilor și tarifelor se aprobă de ANRE, după informarea și consultarea tuturor părților interesate.</p> <p>(6) Ordinul de aprobare a prețurilor și tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, precum și ordinul de aprobare a metodologiilor de reglementare a acestora, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I; ordinul de aprobare a prețurilor și tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale va conține inclusiv data intrării în vigoare a acestora.</p>	
108.		<p>Art. 82 Limitarea prețurilor/tarifelor</p> <p>(1) În situația unui dezechilibru major între cerere și ofertă și/sau a unei disfuncționalități evidente a pieței de gaze naturale, Guvernul, la propunerea ANRE și cu avizul Consiliului Concurenței, poate limita creșterea excesivă a prețurilor/tarifelor sau blocarea acestora pentru o perioadă determinată de maxim 6 luni, care poate fi prelungită succesiv pentru durate de câte cel mult 3 luni, cât timp persistă</p>	

		<p>circumstanțele care au determinat adoptarea respectivei decizii, prin:</p> <p>a) fixarea unei limite superioare a prețului; b) limitarea venitului din activitatea reglementată.</p> <p>(2) Costurile recunoscute și amânate, potrivit alin. (1) lit. b), se recuperează integral, în conformitate cu procedura emisă de ANRE.</p>	
109.		<p>Art. 83 (1) Pentru acoperirea necesarului de consum, clienții finali au dreptul să fie alimentați cu gaze naturale în amestec intern/import, conform structurilor avizate/stabilite de către ANRE.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică până la convergența prețului gazelor naturale din producția internă cu cel al gazelor naturale din import.</p> <p>(3) ANRE poate stabili:</p> <p>a) până la sfârșitul lunii decembrie 2014, respectiv sfârșitul lunii decembrie 2015, în condițiile art. 81 alin. (2), lit. a), o structură specifică de amestec import/intern pentru cantitatea de gaze naturale destinată consumului clienților casnici și producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației și o structură specifică de amestec import/intern pentru cantitatea de gaze naturale destinată consumului clienților noncasnici, cu excepția producătorilor de energie termică, pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului</p>	

		<p>populației;</p> <p>b) începând cu luna ianuarie 2015, respectiv cu luna ianuarie 2016, în condițiile art. 81 alin. (2), lit. a), și până la sfârșitul lunii decembrie 2018 o structura de amestec import/intern pentru cantitatea de gaze naturale destinată consumului clienților casnici;</p> <p>(4) În vederea asigurării suportabilității costurilor legate de factura energetică, în special cele legate de încălzirea populației, stabilirea structurii de amestec import/intern și aprobarea prețului final reglementat pentru clienții casnici vor avea în vedere și premisele considerate la stabilirea datelor pentru eliminarea prețurilor reglementate către această categorie de clienți.</p> <p>(5) Prețul de achiziție a gazelor din producția internă pentru piața reglementată se stabilește prin hotărâre a Guvernului la propunerea ministerului de resort și se actualizează de ANRE în concordanță cu prevederile Calendarului de eliminare treptată a prețurilor reglementate pentru clienții finali;</p> <p>(6) Sunt exceptate de la respectarea structurilor amestecurilor de gaze naturale stabilite/avizate de ANRE:</p> <p>a) cantitățile de gaze naturale reinjectate în zăcăminte, exceptate de la plata redevenței, în condițiile legii;</p> <p>b) cantitățile de gaze naturale destinate consumurilor tehnologice specifice operațiunilor petroliere desfășurate de titularii de acorduri petroliere.</p>	
110.		Art.84 Persoanele juridice din sectorul gazelor naturale, care practică activități reglementate	

		conform art. 81 alin. (2), sunt obligate să asigure separarea contabilă, conform normelor legale și reglementărilor ANRE.	
111.		CAP. XIII Procedura de desfășurare a investigațiilor	
112.		Art. 85 Dispunerea efectuării investigațiilor Presedintele autoritatii competente dispune prin decizie efectuarea de investigații în condițiile art. 87 de către personalul propriu imputernicit în acest sens, din oficiu sau ca răspuns la o plângere înregistrată la autoritatea competentă, formulată de către o persoană fizică sau juridică afectată în mod real și direct de o potențială încălcare a prevederilor prezentei legi numai în domeniile în care ANRE are competența de investigare, potrivit legii.	
113.		Art. 86 Solicitarea informațiilor și documentelor În realizarea investigațiilor, precum și a competențelor conferite în baza prezentei legi, autoritatea competentă poate solicita operatorilor economici informațiile și documentele care sunt necesare, menționând bază legală și scopul solicitării și poate stabili termene până la care aceste informații și documente să îi fie furnizate.	
114.		Art. 87 Drepturi de investigare (1) Pentru investigarea încălcării prevederilor prezentei legi în condițiile art. 89, personalul ANRE imputernicit în acest sens are următoarele drepturi: a) să intre în spațiile, terenurile sau mijloacele de transport pe care operatorii economici le dețin legal;	

		<p>b) să examineze orice documente, registre, acte financiar-contabile și comerciale sau alte evidente legate de activitatea operatorilor economici, indiferent de locul în care sunt depozitate;</p> <p>c) să ceară oricărui reprezentant sau angajat al operatorului economic explicații cu privire la faptele sau documentele legate de obiectul și scopul investigației și să consemneze sau să înregistreze răspunsurile acestora;</p> <p>d) să ridice sau să obțină în orice formă copii ori extrase din orice documente, registre, acte financiar-contabile și comerciale sau din alte evidente legate de activitatea operatorului economic;</p> <p>e) să sigileze orice amplasament destinat activităților operatorului economic și orice documente, registre, acte financiar-contabile și comerciale sau alte evidente legate de activitatea operatorului economic, pe durata și în măsura necesară investigării.</p> <p>(2) Autoritatea competentă va proceda la acțiunile prevăzute la alin. (1) numai dacă exista indicii că pot fi găsite documente sau pot fi obținute informații considerate necesare pentru îndeplinirea competențelor sale, iar rezultatul investigației va fi consemnat într-un proces-verbal de constatare și inventariere.</p> <p>(3) Autoritatea competentă poate face inspecții inopinate și poate solicita orice fel de informații sau justificări legate de îndeplinirea competențelor de investigare, atât la fața locului, cât și prin convocare la sediul autorității competente.</p>	
115.		Art. 88 Autorizarea judiciara a investigatiilor In baza autorizarii judiciare date prin incheiere,	

		<p>conform art. 89, personalul ANRE împuternicit în condițiile art. 85 poate efectua inspecții în orice alte spații, inclusiv domiciliul, terenuri sau mijloace de transport aparținând conducătorilor, administratorilor, directorilor și altor angajați ai operatorilor economici sau asociațiilor de operatori economici supuși investigației.</p>	
116.		<p>Art. 89 Obținerea autorizării judiciare</p> <p>(1) Personalul ANRE efectuează inspecții în conformitate cu prevederile art. 88 numai în baza deciziei de împuternicire emisă de către președintele autorității competente și cu autorizarea judiciară dată prin încheiere de către președintele Curții de Apel București sau de către un judecător delegat de acesta. O copie certificată a deciziei de împuternicire și a autorizației judiciare se comunică obligatoriu persoanei supuse inspecției înainte de începerea acesteia.</p> <p>(2) Cererea de autorizare se judecă în camera de consiliu, fără citarea părților. Judecătorul se pronunță asupra cererii de autorizare în termen de cel mult 48 de ore de la data înregistrării cererii. Încheierea se motivează și se comunică autorității competente în termen de cel mult 48 de ore de la pronunțare.</p> <p>(3) În cazul în care inspecția trebuie desfășurată simultan în mai multe spații dintre cele prevăzute la art.88, autoritatea competentă va introduce o singură cerere, instanța pronunțându-se printr-o încheiere în care se vor indica spațiile în care urmează să se desfășoare inspecția.</p> <p>(4) Cererea de autorizare trebuie să</p>	

cuprindă toate informațiile de natură să justifice inspecția, iar judecătorul sesizat este ținut să verifice dacă cererea este întemeiată.

(5) Oricare ar fi împrejurările, inspecția se desfășoară între orele 8,00 și 18,00 și trebuie efectuată în prezența persoanei la care se efectuează inspecția sau a reprezentantului său. Inspecția poate continua și după ora 18,00 numai cu acordul persoanei la care se efectuează inspecția sau a reprezentantului său.

(6) Inventarele și punerile de sigilii se fac conform dispozițiilor Codului de procedură penală.

(7) Încheierea prevăzută la alin. (1) poate fi atacată cu recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție, în termen de 48 de ore. Termenul de recurs pentru autoritatea competentă curge de la momentul comunicării încheierii, potrivit prevederilor alin. (2). În ceea ce privește persoana supusă inspecției, termenul de recurs curge de la momentul comunicării încheierii, potrivit prevederilor alin. (1). Recursul nu este suspensiv de executare.

(8) Președintele Curții de Apel București sau judecătorul delegat de acesta are competența să emită autorizația judiciară în vederea efectuării inspecției potrivit art.88. Instanța de judecată verifică dacă decizia de împuternicire emisă de către președintele ANRE este autentică și dacă măsurile coercitive preconizate nu sunt nici arbitrare și nici excesive, având în vedere, în special, gravitatea încălcării suspectate, importanța elementelor de probă căutate, implicarea întreprinderii în cauză și probabilitatea rezonabilă ca registrele și documentele privind

		activitatea care au legătură cu obiectul inspecției să fie păstrate în incintele pentru care se solicită autorizația. Instanța de judecată poate solicita ANRE explicații detaliate privind elementele care îi sunt necesare pentru a-i permite să verifice proporționalitatea măsurilor coercitive preconizate.	
117.		Art. 90 Accesul la documente și informații (1) Organele administrației publice centrale și locale, precum și orice alte instituții și autorități publice sunt obligate să permită autorității competente accesul la documentele, datele și informațiile deținute de acestea, cu respectarea dispozițiilor legale. (2) Autoritatea competentă, primind acces la documentele, datele și informațiile menționate la alin. (1), are obligația de a respecta caracterul de secret de stat sau secret de serviciu atribuit legal respectivelor documente, date și informații.	
118.		Art. 91 Procedura de investigare Procedura de investigare se face în conformitate cu regulamentul privind organizarea și desfășurarea activității de investigare aprobat prin ordin al ANRE.	
119.		Cap. XIII Interdicții	
120.		Art. 92 Pentru protecția obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se interzice terților: a) să realizeze construcții de orice fel în zona de siguranță a obiectivelor de gaze naturale; în cazul în care, în mod excepțional, este necesar ca pe terenul pe care sunt amplasate acestea	

		<p>să se execute o construcție, solicitantul va suporta toate cheltuielile aferente modificărilor necesare, cu respectarea tuturor prevederilor referitoare la proiectarea și execuția lucrărilor în sectorul gazelor naturale și sub condiția cedării în patrimoniu operatorului a bunului rezultat;</p> <p>b) să efectueze săpături sau lucrări de orice fel în zona de protecție a obiectivelor de gaze naturale, fără avizul prealabil al operatorului de sistem;</p> <p>c) să depoziteze materiale pe căile de acces și în zona de protecție a obiectivelor de gaze naturale;</p> <p>d) să intervină în orice mod asupra conductelor, echipamentelor și instalațiilor de gaze naturale.</p>	
121.		Art. 93 În vederea exploatării în condiții de siguranță a sistemului de transport a gazelor naturale, se interzice, cu excepția cazului de forță majoră, întreruperea alimentării cu energie electrică, a legăturilor telefonice sau de radiocomunicații și a transportului feroviar.	
122.		Cap. XIV Infrațiuni și contravenții	
123.		Art. 94 Răspunderi Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate.	
124.		Art. 95 Infrațiuni (1) Deteriorarea, modificarea fără drept sau blocarea funcționării echipamentului de măsurare a consumului de gaze naturale	

		<p>furnizate, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.</p> <p>(2) Executarea sau folosirea de instalații clandestine în scopul acordării directe la sistemul de alimentare cu gaze naturale sau pentru ocolirea echipamentelor de măsurare, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.</p> <p>(3) În cazul în care infracțiunile prevăzute la alin.(1) și (2) sunt săvârșite de un salariat al unui titular de licență, limitele speciale se majorează cu jumătate.</p> <p>(4) Tentativa la infracțiunile prevăzute de alin. (1) și (2) se pedepsește.</p>	
125.		<p>Art. 96 Contravenții</p> <p>Constituie contravenții la normele privind desfășurarea activităților în sectorul gazelor naturale următoarele fapte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. proiectarea, avizarea, execuția, recepția, punerea în funcțiune și/sau exploatarea de lucrări noi, modificări, extinderi sau revizii ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale de către persoane fizice sau juridice neautorizate; 2. proiectarea și/sau execuția de lucrări noi, modificari, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale fără obținerea acordurilor, avizelor și autorizațiilor necesare și/sau fără respectarea restricțiilor/condițiilor stabilite prin acestea; 3. proiectarea și/sau execuția de lucrări noi, modificari, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, cu încălcarea reglementărilor tehnice emise în domeniu; 4. avizarea documentațiilor tehnice pentru execuție, recepția și/sau punerea în funcțiune 	

		<p>de lucrări noi, modificări, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, care nu corespund cerințelor reglementărilor tehnice în vigoare;</p> <p>5. execuția de lucrări noi, modificări, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, cu încălcarea prevederilor art. 6, 7 și 54;</p> <p>6. execuția de lucrări noi, modificări, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, fără documentație tehnică de execuție verificată, conform prevederilor legale;</p> <p>7. execuția de lucrări noi, modificări, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, excluzând instalațiile de utilizare de orice fel, fără urmărirea acestora de către un operator licențiat;</p> <p>8. utilizarea de echipamente, instalații, aparate, produse și procedee neconforme cu reglementările tehnice în vigoare;</p> <p>9. utilizarea/exploatarea de instalații, echipamente și aparate care nu au verificările metrologice și/sau verificările/reviziile tehnice în termen de valabilitate, conform reglementărilor în vigoare;</p> <p>10. efectuarea, fără acordul operatorului licențiat, a oricăror lucrări, operații, manevre sau intervenții, de orice natură, la conductele, aparatele, echipamentele, instalațiile de măsurare și accesoriile, aferente obiectivelor/sistemelor de producție, înmagazinare/stocare, transport sau distribuție a gazelor naturale;</p> <p>11. recepția, punerea în funcțiune și/sau exploatarea obiectivelor/sistemelor/instalațiilor/echipamentelor din sectorul gazelor naturale pentru care nu au fost întocmite documentele prevăzute de</p>	
--	--	---	--

		<p>reglementările în vigoare și/sau pentru care nu au fost obținute autorizațiile necesare;</p> <p>12. neîndeplinirea și/sau îndeplinirea necorespunzătoare a condițiilor de valabilitate ale autorizațiilor precizate la art. 22 lit (A);</p> <p>13. neîndeplinirea și/sau îndeplinirea necorespunzătoare a condițiilor de valabilitate ale autorizațiilor/licențelor precizate la art. 22 lit. (B) și (C);</p> <p>14. nerespectarea prevederilor regulamentelor privind accesul și/sau racordarea la depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, sistemele de transport/distribuție și/sau la conductele de alimentare din amonte;</p> <p>15. nerespectarea contractelor-cadru aprobate de către ANRE;</p> <p>16. nerespectarea prevederilor standardelor de performanță din sectorul gazelor naturale;</p> <p>17. întreruperea sau întârzierea nejustificată a alimentării cu gaze naturale;</p> <p>18. refuzul nejustificat al accesului/racordării solicitanților la conductele de alimentare din amonte, sistemul de transport, sistemul de distribuție sau la depozitele de înmagazinare a gazelor naturale;</p> <p>19. revânzarea gazelor naturale de către clienții finali;</p> <p>20. refuzul sau obstrucționarea agenților constatați împuterniciți de către ANRE, de a efectua verificări și/sau inspecții, conform prevederilor legale;</p> <p>21. nefurnizarea sau furnizarea incompletă/eronată a datelor și informațiilor solicitate de ANRE, neîndeplinirea măsurilor dispuse și/sau refuzul de a da curs convocării adresate de către ANRE;</p> <p>22. nerespectarea obligațiilor/cerințelor</p>	
--	--	---	--

	<p>prevăzute în regulamentele pentru autorizarea și verificarea persoanelor fizice și operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul gazelor naturale;</p> <p>23. nerespectarea obligațiilor/cerințelor prevăzute în regulamentele privind acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale;</p> <p>24. nerespectarea programului de înmagazinare, stabilit conform reglementărilor în vigoare;</p> <p>25. neconstituirea stocului minim de gaze naturale, pe care titularii licențelor de furnizare/transport au obligația să îl dețină în depozitele de înmagazinare subterană, stabilit conform reglementărilor în vigoare;</p> <p>26. nerespectarea normelor privind zonele de protecție și siguranță, stabilite conform legii;</p> <p>27. nerespectarea reglementărilor comerciale aprobate de ANRE, inclusiv a metodologiilor privind prețurile și tarifele;</p> <p>28. nerespectarea reglementărilor privind separarea legală și/sau contabilă a activităților reglementate în sectorul gazelor naturale;</p> <p>29. desfășurarea oricăror activități comerciale și/sau prestări de servicii fără a deține licența/autorizația necesară, emisă conform prevederilor prezentei Legi și reglementărilor elaborate în temeiul acesteia;</p> <p>30. nerespectarea prevederilor legale privind schimbarea furnizorului de gaze naturale;</p> <p>31. nerespectarea prevederilor legale privind măsurarea gazelor naturale;</p> <p>32. nerespectarea cerințelor de raportare a informațiilor prevăzute de reglementările în vigoare inclusiv în regulamentele europene.</p>	
--	---	--

		<p>33. nerespectarea prevederilor privind informarea consumatorilor de gaze naturale;</p> <p>34. nerespectarea prevederilor reglementărilor tehnice emise/aprobate de ANRE;</p> <p>35. nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem a prevederilor privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale, prevăzute de regulamentele europene;</p> <p>36. nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem a prevederilor referitoare la mecanismele de alocare a capacității și a procedurilor de gestionare a congestiilor, prevăzute de regulamentele europene;</p> <p>37. nerespectarea cerințelor privind transparența, prevăzute de regulamentele europene;</p> <p>38. nefurnizarea sau furnizarea incompletă de către operatorul de transport și de sistem a informațiilor necesare utilizatorilor de rețea pentru luarea de măsuri corective oportune în vederea evitării dezechilibrelor;</p> <p>39. nerespectarea ordinelor și deciziilor ANRE;</p> <p>40. nerespectarea prevederilor privind confidențialitatea.</p>	
126.		<p>Art. 97(1) Contravențiile prevăzute la art. 96 se sancționează astfel:</p> <p>1. în cazul în care au fost săvârșite de către persoane fizice:</p> <p>a) cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei, cele de la pct. 2, 8, 9 și 22;</p> <p>b) cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei, cele de la pct. 1, 19, 34 și 40;</p> <p>c) cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei, cele de la pct. 3, 4, 10, 19, 26 și 39.</p> <p>2. în cazul în care au fost săvârșite de către</p>	

		<p>persoane juridice:</p> <p>a) cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei, cele de la pct. 2, 3, 6, 8, 9, 15, 22 și 23;</p> <p>b) cu amendă de la 100.000 lei la 500.000 lei, cele de la pct. 1, 4, 5, 7, 12, 14, 16, 18, 19, 24, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38 și 40;</p> <p>c) cu amendă de la 500.000 lei la 1.000.000 lei, cele de la pct. 10,11,13,17,20,21,25,28,35 și 39;</p> <p>d) cu amendă cuprinsă între 1 – 10% din cifra de afaceri anuală pentru cea prevăzută la pct. 35.</p> <p>(3) Pentru contravențiile prevăzute la art. 96, săvârșite în mod repetat de către persoane juridice, autoritatea de reglementare poate aplica o amendă de până la 5% din cifra de afaceri anuală a persoanei contraveniente.</p> <p>(4) Prin contravenție săvârșită în mod repetat se înțelege săvârșirea de cel puțin 3 ori a aceleiași fapte contravenționale, în cadrul aceleiași structuri organizatorice, într-un an calendaristic.</p> <p>(5) Prin cifra de afaceri anuală se înțelege cifra de afaceri a persoanei juridice contraveniente realizată în anul financiar anterior sancționării faptei.</p> <p>(6) În cazul contraveniențelor persoane fizice se poate achita în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal de constatare și sancționare ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 97, agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.</p> <p>(7) Aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale se prescrie în termen de 2 ani de la data săvârșirii faptei.</p>	
--	--	--	--

127.	Art. 98 Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoane împuternicite în acest scop de către președintele ANRE.
128.	Art. 99 Actualizarea limitelor amenzilor prevazute la art. 97 se va face prin hotărâre a Guvernului.
129.	Art. 100 Contravențiilor prevăzute la art. 96 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.
130.	Art. 101 (1) În vederea constatării contravențiilor, agenții constatatori au acces, în condițiile legii, la obiectivele de producție, la sistemele din sectorul gazelor naturale, inclusiv la instalațiile și echipamentele aferente acestora, precum și la instalațiile de utilizare a gazelor naturale. (2) Proprietarii instalațiilor de utilizare sau cei care le exploatează sunt obligați să pună la dispoziție agenților constatatori documente, date și/sau informații relevante. (3) Organele de poliție, precum și celelalte organe cu atribuții în domeniu sunt obligate să acorde sprijin, la cerere, agenților constatatori.
131.	Cap. XV Dispoziții tranzitorii și finale
132.	Art. 102 Intrarea în vigoare (1) Dispozițiile art. 34 intra în vigoare la data

		<p>de 3 martie 2013.</p> <p>(2) La data intrării în vigoare a prezentei Legi se abrogă:</p> <p>a) Legea gazelor nr. 351/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 28 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>b) orice alte dispoziții contrare.</p> <p>(3) În termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ANRE va adapta, după caz, cadrul de reglementare în concordanța cu prezenta lege.</p> <p>(4) Pana la modificarea acestora, toate actele normative emise in temeiul Legii gazelor nr. 351/2004 cu modificările și completările ulterioare, isi pastreaza valabilitatea, cu exceptia prevederilor care sunt contrare prezentei legi.</p>	
133.		<p>Art. 107 Dispoziții finale</p> <p>(1) În baza datelor menționate la art. 81 alin. (2) și alin (3), ANRE va elimina treptat prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale pentru clienții finali.</p> <p>(2) Ministerul de resort notifică Comisia Europeană cu privire la adoptarea acestei legi și a altor acte administrative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Directivei 2009/73/CE, inclusiv prin transmiterea textelor acestor acte normative.</p> <p>(3) În termen de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ministerul de resort realizează o evaluare a funcționării operatorului de transport și sistem în baza modelului “operator independent de sistem” și, dacă este cazul, propune Guvernului adoptarea modelului de separare a proprietății</p>	

		conform art. 9 alin. (1) din Directiva 2009/73/CE. Un operator economic integrat pe verticala care detine in proprietate o retea de transport nu poate fi impiedicat sa adopte masurile necesare implementării modelului de separare a proprietatii prevazut la art. 9 alin. (1) din Directiva 2009/73/CE.	
134.		Prezenta lege transpune Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 211 din 14 august 2009.	